

PAKIET INFORMACYJNY

DOM MAKLERSKI PEKAO
PAKIET INFORMACYJNY

DOM MAKLERSKI PEKAO

PAKIET INFORMACYJNY

SPIS TREŚCI

I	Informacja o Domu Maklerskim Pekao	2
II	Ryzyka związane z inwestowaniem w instrumenty finansowe	5
III	Ogólne zasady przyjmowania i przekazywania opłat, prowizji lub świadczeń niepieniężnych	15
IV	Informacje dotyczące opodatkowania	19
V	Podstawowe zasady rozpatrywania skarg	21
VI	Konflikt interesów	22
VII	Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta w Domu Maklerskim Pekao	24
VIII	Polityka klasyfikacji i reklasyfikacji Klienta w Domu Maklerskim Pekao	25

I. INFORMACJE O DOMU MAKLERSKIM PEKAO

NAZWA ORAZ DANE TELEADRESOWE

Bank Polska Kasa Opieki S.A. - Dom Maklerski Pekao (DM/Dom Maklerski)

ul. Wołoska 18, 02-675 Warszawa

Strona internetowa : www.dm.pekao.com.pl

Infolinia: 800 105 800 (połączenie bezpłatne), +48 22 591 22 00

(wg taryfy operatora)

Adres e-mailowy DM: dm@pekao.com.pl

NAZWA PODMIOTU DOMINUJĄCEGO

W GRUPIE KAPITAŁOWEJ, DO KTÓREJ NALEŻY DM

UniCredit S.p.A. z siedzibą w Rzymie

NAZWA ORGANU, KTÓRY UDZIELIŁ ZEZWOLENIA

NA PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI MAKLERSKIEJ

Komisja Nadzoru Finansowego

pl. Powstańców Warszawy 1

00-950 Warszawa

JĘZYKI, W KTÓRYCH DM ŚWIADCZY SWOJE USŁUGI

DM informuje, że językiem, w którym Klient może kontaktować się z DM i w którym sporządzane będą dokumenty oraz przekazywane informacje, jest język polski.

SPOSOBY KOMUNIKOWANIA SIĘ Z DOMEM MAKLERSKIM

W zakresie zleceń i dyspozycji:

– Kanały zdalne:

– Internet:

– serwis internetowy: <https://www.pekao24.pl>

– serwis mobilny: <https://m.pekao24.pl>

– aplikacja mobilna: <http://www.impekao24.pl>

– Telefon: 800 105 800 (połączenie bezpłatne) lub +48 22 591 22 00 (wg taryfy operatora) - dla połączeń z telefonów komórkowych i zagranicy, w dni robocze w godzinach 8:00-20:00,

– Faks: + 48 22 821 87 71

– Osobiście w Punktach Usług Maklerskich w godzinach ich otwarcia (wykaz placówek PUM dostępny jest na stronie www.dm.pekao.com.pl).

W pozostałym zakresie:

– Listownie na adres Domu Maklerskiego.

USŁUGI, W TYM USŁUGI MAKLERSKIE, ŚWIADCZONE PRZEZ DOM MAKLERSKI

Świadczenie przez DM następujących usług:

– wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie,

– oferowanie instrumentów finansowych,

– przechowywanie lub rejestrowanie instrumentów finansowych, w tym prowadzenie rachunków papierów wartościowych, prowadzenie rachunków derywatów, prowadzenie rachunków pozagiełdowych instrumentów finansowych i rachunków pieniężnych,

– wymiana walutowa, w przypadku gdy jest to związane z działalnością maklerską nie jest możliwe, jeżeli Klient nie ma zawartej z DM Umowy świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao.

ZASADY OCHRONY AKTYWÓW KLIENTÓW

Dom Maklerski jest uczestnikiem prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) obowiązkowego systemu rekompensat, którego celem jest zapewnienie Klientom wypłat środków pieniężnych oraz zrekompensowanie wartości utraconych instrumentów finansowych w przypadku:

– ogłoszenia upadłości domu maklerskiego,

– prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek domu maklerskiego nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub

- stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że dom maklerski nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń Klientów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

System rekompensat zabezpiecza wypłatę środków Klientów do wysokości równowartości w złotych 3.000 EUR - w 100% wartości środków objętych systemem rekompensat oraz 90% nadwyżki ponad tę kwotę, z tym że górna granica środków objętych systemem rekompensat wynosi równowartość w złotych 22.000 EUR.

Powyższe wartości określają maksymalną wysokość roszczeń Klientów, bez względu na to, w jakiej wysokości i na ilu rachunkach posiadali środki w Domu Maklerskim.

Szczegółowe zasady funkcjonowania systemu rekompensat określone są w Dziale V ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi „Zabezpieczanie interesów inwestorów. System rekompensat”.

Środki pieniężne Klientów deponowane są w Banku Pekao S.A. Dom Maklerski może zdeponować środki pieniężne Klientów w innych bankach krajowych lub zagranicznych. Środki pieniężne Klientów deponowane są odrębnie od środków pieniężnych Domu Maklerskiego.

W celu zapewnienia ochrony środków pieniężnych Klientów Domu Maklerskiego, Dom Maklerski dokonuje okresowej oceny podmiotów, w których zostały zdeponowane środki pieniężne Klientów oraz sposobu świadczenia usług przez te podmioty.

W odniesieniu do zagranicznych instrumentów finansowych oraz walut obcych będących w posiadaniu Klientów Domu Maklerskiego, które Dom Maklerski rejestruje na rachunkach inwestycyjnych Klientów, Dom Maklerski korzysta z usług podmiotów przechowujących zagraniczne instrumenty finansowe oraz prowadzących rachunki pieniężne w walutach obcych (środki pieniężne) na podstawie odrębnych umów zawartych z Domem Maklerskim („Podmiot Przechowujący”).

Dom Maklerski dokłada należytej staranności, żeby Podmiot Przechowujący rejestrował zagraniczne instrumenty finansowe oraz środki pieniężne należące do Klientów Domu Maklerskiego odrębnie od instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych należących do tego podmiotu lub Domu Maklerskiego, chyba że przepisy prawa obowiązujące na danym rynku zagranicznym na to nie zezwalają.

Dom Maklerski zastrzega, że Podmiot Przechowujący oraz Broker (podmiot, który zobowiązał się do zawierania umów kupna i sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych na podstawie zleceń złożonych przez DM), w celu wykonywania usług na rzecz Domu Maklerskiego, mogą we własnym zakresie i według własnego wyboru korzystać z usług podmiotów trzecich, z którymi Dom Maklerski nie ma relacji umownej. Zagraniczne instrumenty finansowe lub środki pieniężne Klientów Domu Maklerskiego mogą zostać przekazane przez Podmiot Przechowujący do przechowywania innemu podmiotowi przechowującemu (Sub-Powiernik). W związku z powyższym, DM nie może zagwarantować, że zagraniczne instrumenty finansowe lub środki pieniężne Klientów zostaną zarejestrowane odrębnie od aktywów innych Klientów lub innych klientów Podmiotu Przechowującego.

Zważywszy, że Podmiot Przechowujący może rejestrować zagraniczne instrumenty finansowe oraz środki pieniężne należące do Klientów Domu Maklerskiego na rachunku lub rachunkach zbiorczych prowadzonych dla DM, a także że w krajach, w których Podmiot Przechowujący lub Sub-Powiernik świadczy swoje usługi na rzecz DM obowiązują odienne zasady dotyczące środków należnych lub gwarantowanych Klientom takiego podmiotu, Dom Maklerski niniejszym informuje Klientów o zidentyfikowanych ryzykach związanych z takim sposobem przechowywania zagranicznych instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych:

- w przypadku ogłoszenia upadłości Podmiotu Przechowującego lub Sub-Powiernika, zagraniczne instrumenty finansowe oraz środki pieniężne mogą nie zostać wydzielone z masy upadłościowej Podmiotu Przechowującego lub Sub-Powiernika i tym samym mogą nie podlegać ochronie przed wierzycielami Podmiotu Przechowującego lub Sub-Powiernika,

- w przypadku ogłoszenia upadłości Podmiotu Przechowującego lub Sub-Powiernika, wartość środków gwarantowanych poszczególnym Klientom Domu Maklerskiego może być ograniczona do proporcjonalnego udziału wartości zagranicznych instrumentów finansowych należących do poszczególnych Klientów w wartości wszystkich zagranicznych instrumentów finansowych zarejestrowanych na danym rachunku zbiorczym,
- w przypadku ogłoszenia upadłości Banku Pekao S.A., zagraniczne instrumenty finansowe przechowywane na rachunku zbiorczym prowadzonym dla DM, mogą nie podlegać ochronie przed wierzycielami Banku Pekao S.A.,
- dochodzenie roszczeń, w tym uzyskanie praw lub pożytków z zagranicznych instrumentów finansowych, może być uzależnione od ujawnienia tożsamości finalnego beneficjenta tych instrumentów finansowych, do czego potrzebna jest pisemna zgoda Klienta DM (w przypadku braku zgody – dochodzenie roszczeń może być utrudnione lub niemożliwe, co może spowodować dalsze straty).

W celu zapewnienia ochrony zagranicznych instrumentów finansowych Klientów, Dom Maklerski dokonuje okresowej oceny Podmiotu Przechowującego oraz sposobu świadczenia usług przez Podmiot Przechowujący.

INFORMACJA NA TEMAT ZGODNOŚCI BANKU PEKAO S.A. Z FATCA (ANG. FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypelnienia międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, Bank Pekao S.A., jako raportująca polska instytucja finansowa, jest obowiązany do stosowania procedur zapewniających identyfikację rachunków finansowych i ich posiadaczy podlegających raportowaniu na cele FATCA oraz identyfikację wyłączonych instytucji finansowych wraz z płatnościami wykonywanymi do tych instytucji. Bank ma również obowiązek przekazywania informacji o w/w Klientach, rachunkach, instytucjach i płatnościach do Ministra właściwego do spraw finansowych lub organu przez niego upoważnionego.

Bank Pekao S.A. dokonał rejestracji w IRS (Urząd Skarbowy Stanów Zjednoczonych) pod następującymi danymi:

- Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna,
 - Numer GIIN (Globalny Numer Identyfikacji Pośrednika): 938A8A.00058.ME.616,
- DM jest specjalistyczną jednostką organizacyjną Banku Pekao S.A. i wykonuje obowiązki Banku związane z FATCA w zakresie rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DM.

ZASADY ŚWIADCZENIA USŁUG PRZEZ DOM MAKLERSKI

Szczegółowe zasady świadczenia usług są zamieszczone w zawartych przez Dom Maklerski z Klientem umowach dotyczących świadczenia usług maklerskich lub regulaminie stanowiącym integralną część umowy.

ZAKRES, CZĘSTOTLIWOŚĆ RAPORTÓW

Potwierdzenia zawarcia transakcji są przekazywane Klientom nie później niż do końca następnego dnia roboczego po wykonaniu zlecenia.

Zakres, częstotliwość oraz forma raportów ze świadczonych usług maklerskich jest określona w zawartej z Klientem Umowie świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao lub w będącym jej integralną częścią - Regulaminie świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao.

ZASADY PRZECHOWYWANIA I ARCHIWIZACJI DOKUMENTÓW

Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych, Dom Maklerski jest zobowiązany do przechowywania i archiwizowania dokumentów związanych ze świadczeniem usług maklerskich przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym je sporządzono lub otrzymano.

W przypadku zawartych z Klientami umów o świadczenie usług maklerskich/innych umów związanych ze świadczonymi usługami maklerskimi, a także dokumentów pełnomocnictw, okres 5 lat liczony jest od pierwszego dnia następującego po roku, w którym rozwiązano umowę lub wygasto pełnomocnictwo.

II. RYZYKA ZWIĄZANE Z INWESTOWANIEM W INSTRUMENTY FINANSOWE

Celem niniejszej części dokumentu jest przede wszystkim wskazanie ryzyk, które mogą spowodować, że transakcje na instrumentach finansowych nie zostaną zrealizowane zgodnie z założeniami Klienta.

AKCJE

Charakterystyka

Akcje są instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym. Oznacza to, że posiadaczowi akcji jako współwłaścicielowi spółki, przysługują wynikające z tego tytułu określone prawa, które dzieli się na prawa majątkowe i korporacyjne. Pierwsza grupa obejmuje przede wszystkim prawo do dywidendy oraz prawo do odpowiedniej części majątku spółki w przypadku jej likwidacji, zaś do uprawnień korporacyjnych zalicza się m.in. prawo do udziału w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki oraz prawo głosu. Ze względu na fakt, że akcje emitowane są na czas nieokreślony, prawa te nie mają ograniczenia czasowego.

Ryzyka

Z inwestowaniem w akcje związane są następujące ryzyka:

- ryzyko przyszłego kształtowania się kursu – brak pewności, co do kierunku kształtowania się ceny instrumentu finansowego w przyszłości potencjalnie skutkujący stratą części lub całości zainwestowanego kapitału,
- ryzyko zmienności – kurs rynkowy może podlegać znaczącym wahaniom, powodując istotną fluktuację wartości zainwestowanego kapitału,
- ryzyko płynności instrumentu finansowego – polega na braku możliwości kupna lub sprzedaży instrumentu finansowego bez znaczącego wpływu na jego cenę,
- ryzyko zawieszenia obrotu lub wykluczenia instrumentu finansowego z obrotu – na podwyższenie ryzyka inwestycyjnego wpływa również możliwość zawieszenia notowań, wycofania lub wykluczenia instrumentów finansowych z obrotu na danym rynku. Taka sytuacja w znaczący sposób może wpłynąć na rynkową wycenę instrumentów finansowych,
- ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną i międzynarodową rynku – związane z tendencjami zachodzącymi w innych segmentach rynku finansowego (m.in. wahania kursów walutowych, zmiany stóp procentowych, inflacja). W praktyce precyzyjna prognoza wpływu tych ryzyk na kształtowanie się kursu instrumentu finansowego i jego wyeliminowanie nie jest możliwe, co należy brać pod uwagę przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych,
- ryzyko zarządzania – zachodzi w sytuacji nieprawidłowego zarządzania podmiotem, co ma wpływ na wartość wyemitowanych przez niego instrumentów finansowych,
- ryzyko operacyjne – związane jest z możliwością stosowania przez spółkę nieodpowiednich lub wadliwych systemów, w tym błędów popełnianych przez człowieka, awarii technicznych oraz zdarzeń zewnętrznych mogących mieć wpływ na wynik finansowy, a tym samym na rynkową wycenę wyemitowanych przez nią instrumentów finansowych,
- ryzyko finansowe – spowodowane faktem, że emitent w celu finansowania projektów inwestycyjnych wykorzystuje częściowo kapitał obcy. Niekorzystne działanie efektu dźwigni finansowej występuje wtedy, gdy udział kapitału obcego w kapitale emitenta jest zbyt duży i emitent nie jest w stanie dotrzymać warunków zobowiązań. Ma to wpływ na wycenę wyemitowanych instrumentów finansowych,
- ryzyko przymusowego wykupu – polega na konieczności bezwarunkowego zbycia posiadanych instrumentów finansowych,
- ryzyko walutowe - w przypadku instrumentów finansowych nabywanych na rynkach zagranicznych lub denominowanych w walutach obcych, dodatkowym elementem niepewności jest ryzyko kształtowania się kursów walut obcych w stosunku do waluty polskiej, powodujące, że inwestycja w te instrumenty może mieć efekt odmienny od założonego,
- ryzyko regulacyjne kraju inwestowania – związane z odmiennymi uregulowaniami prawnymi i podatkowymi obowiązującymi na rynkach zagranicznych, na których dokonywana jest inwestycja w instrumenty finansowe. W szczególności należy mieć na względzie ryzyka związane ze sposobem przechowywania zagranicznych

instrumentów finansowych opisane w Rozdziale I w części Zasady ochrony aktywów Klientów,

- ryzyko regulacyjne kraju emitenta – związane z odmiennymi uregulowaniami prawnymi i podatkowymi obowiązującymi w kraju emitenta instrumentu finansowego,
- w przypadku usługi krótkiej sprzedaży:
 - korzystanie z usługi krótkiej sprzedaży wiąże się z koniecznością wniesienia zabezpieczenia, którego wartość uzależniona jest od wartości zajętej krótkiej pozycji. W związku z codzienną aktualizacją wartości zarówno tego zabezpieczenia jak i wartości zajmowanej krótkiej pozycji, będzie konieczne uzupełnienie zabezpieczenia, jeżeli trend rynkowy będzie niezgodny z oczekiwaniami inwestora,
 - należy uwzględnić ryzyko kosztu pożyczki papierów wartościowych.
- w przypadku zawarcia umowy pożyczki papierów wartościowych:
 - ryzyko konieczności zwrotu papierów wartościowych w terminie narzuconym przez pożyczkodawcę (w przypadku złożenia przez pożyczkodawcę żądania zwrotu pożyczonych papierów wartościowych),
 - ryzyko konieczności zamknięcia pozycji krótkiej w terminie określonym administracyjnie regulacjami firmy inwestycyjnej.

Obie te okoliczności mogą sprawić, że zamknięcie pozycji może nastąpić w niesprzyjających warunkach rynkowych, przy czym ryzyko związane ze zmianą kursu akcji (w przypadku krótkiej sprzedaży) jest nieograniczone i potencjalnie może przekroczyć wartość inwestycji, ponieważ kurs akcji może rosnąć w nieskończoność, zmuszając inwestora do zamknięcia pozycji (odkupu) po cenie wyższej od ceny, po której została dokonana transakcja krótkiej sprzedaży (otwarcie pozycji).

PRAWA DO AKCJI (PDA)

Charakterystyka

PDA to instrumenty finansowe, z których wynika uprawnienie do otrzymania, niemających formy dokumentu, akcji nowej emisji spółki publicznej, powstające z chwilą dokonania przydziału tych akcji i wygasające z chwilą zarejestrowania akcji w depozycie papierów wartościowych albo z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego odmawiającego wpisu podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru przedsiębiorców. Będąc przedmiotem obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), PDA spełniają swoją podstawową funkcję, jaką jest wypełnienie luki czasowej, istniejącej pomiędzy chwilą przydzielenia akcji inwestorowi, a chwilą rejestracji przydzielonych akcji w sądzie, co stanowi podstawę do rozpoczęcia obrotu akcjami na giełdzie.

Ryzyka

Z inwestowaniem w PDA związana jest większość ryzyk opisanych wcześniej w odniesieniu do akcji, tj.:

- ryzyko przyszłego kształtowania się kursu,
- ryzyko zmienności,
- ryzyko płynności instrumentu finansowego,
- ryzyko zawieszenia obrotu lub wykluczenia instrumentu finansowego z obrotu,
- ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną i międzynarodową kraju,
- ryzyko zarządzania,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko finansowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko regulacyjne kraju inwestowania,
- ryzyko regulacyjne kraju emitenta.

Z inwestowaniem w PDA związane jest również:

- ryzyko niedojścia emisji do skutku – niedojście do skutku emisji akcji może nastąpić z różnych powodów, np. niezgłoszenia przez zarząd emitenta do sądu rejestrowego wniosku o zarejestrowanie podwyższenia kapitału zakładowego w terminie przewidzianym prawem lub uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego odmawiającego zarejestrowania podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji.

PRAWA POBORU

Charakterystyka

Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, dotychczasowi akcjonariusze spółki mają prawo pierwszeństwa objęcia nowych akcji w stosunku do liczby posiadanych akcji (prawo poboru), z wyjątkiem sytuacji, kiedy działając w interesie spółki walne zgromadzenie pozbawi akcjonariuszy prawa poboru akcji w całości lub w części. Dzięki wykorzystaniu tego instrumentu finansowego, po dokonaniu emisji nowych akcji przez spółkę, akcjonariusze mają możliwość zachowania dotychczasowego udziału w kapitale spółki.

Ryzyka

Z prawami poboru związana jest część ryzyk opisanych wcześniej w odniesieniu do innych instrumentów finansowych, tj.:

- ryzyko przyszłego kształtowania się kursu,
- ryzyko zmienności,
- ryzyko płynności instrumentu finansowego,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko regulacyjne kraju inwestowania,
- ryzyko niedojścia emisji do skutku.

Z inwestowaniem w prawa poboru związane jest również:

- ryzyko ceny emisyjnej – cena emisyjna może zostać ustalona po dniu przyznania prawa poboru, co uniemożliwia oszacowanie wartości prawa poboru w dniu jego nabycia,
- ryzyko wygaśnięcia prawa poboru – w przypadku niewykonania prawa poboru w ustalonym terminie, prawo poboru wygasa, co może skutkować poniesieniem znacznych strat na inwestycji.

OBLIGACJE

Charakterystyka

Obligacja jest instrumentem finansowym dłużnym, którego emitent (dłużnik) zobowiązuje się wobec inwestora (wierzyciela) do zwrotu pożyczonej kwoty wraz z odsetkami, w ściśle określonym terminie lub dokonywania płatności z tytułu naliczonych odsetek oraz do zapłaty należności głównej (wykupu według wartości nominalnej).

Termin wymagalności nominału zwany jest datą wykupu. Szczegółowe informacje na temat danej serii obligacji zawarte są w warunkach emisji. Poszczególne serie obligacji mogą być wykupywane w części lub w całości, w zależności od warunków emisji.

Obligacje emitują w szczególności: państwa (obligacje skarbowe), banki centralne, instytucje finansowe, jednostki samorządu terytorialnego, inne podmioty wymienione w ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach.

W przypadku obligacji Skarbu Państwa - potwierdzają one udzielenie przez ich nabywcę pożyczki ich emitentowi, czyli Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Ministra Finansów. Skarb Państwa występujący w roli dłużnika, jest jednocześnie gwarantem wykupu obligacji od nabywców i wypłacenia należnych odsetek.

Ryzyka

Z inwestowaniem w obligacje związana jest część ryzyk opisanych wcześniej w odniesieniu do innych instrumentów finansowych, tj.:

- ryzyko przyszłego kształtowania się kursu,
- ryzyko zmienności,
- ryzyko płynności instrumentu finansowego,
- ryzyko zawieszenia obrotu lub wykluczenia instrumentu finansowego z obrotu,
- ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną i międzynarodową kraju,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko regulacyjne kraju inwestowania,
- ryzyko zarządzania,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko finansowe.

Z inwestowaniem w obligacje związane jest również:

- ryzyko niewypłacalności lub bankructwa emitenta – przyszła sytuacja finansowa emitenta cechuje się niepewnością, co w skrajnie pesymistycznym scenariuszu

może oznaczać bankructwo emitenta, a dla inwestora częściową lub całkowitą utratę zainwestowanych środków,

- ryzyko opóźnienia w realizacji wypłat odsetek lub wykupu – może wystąpić w przypadku pogarszającej się sytuacji finansowej emitenta lub jego niesolidności,
- ryzyko reinwestycji – brak możliwości reinwestowania przychodów odsetkowych według oczekiwanej stopy zwrotu,
- ryzyko przedterminowego wykupu przez emitenta – występuje w przypadku obligacji z opcją przedterminowego wykupu przez emitenta i oznacza, że nie da się z całą pewnością przewidzieć, jakie przepływy gotówkowe wystąpią w okresie do wykupu. W przypadku spadku rynkowych stóp procentowych istnieje bowiem ryzyko, że emitent wykona opcję wcześniejszego wykupu narażając inwestora na ryzyko reinwestycji otrzymanego dochodu po niższych stopach.

KONTRAKTY TERMINOWE

Charakterystyka

Kontrakt terminowy jest instrumentem finansowym, zobowiązującym obydwie strony do zawarcia w przyszłości transakcji na warunkach określonych w kontrakcie. Wystawiający kontrakt terminowy zajmuje krótką pozycję (sprzedaje kontrakt) i zobowiązuje się do dostarczenia przedmiotu kontraktu terminowego w dniu wygaśnięcia kontraktu terminowego. Nabywca kontraktu terminowego zajmuje natomiast pozycję długą, zobowiązując się przy tym do zapłacenia ustalonej ceny, po dostarczeniu przedmiotu kontraktu terminowego. W praktyce, większość kontraktów terminowych znajdujących się w obrocie rozliczana jest pieniężnie, czyli bez fizycznej dostawy instrumentu bazowego. Obrót kontraktami terminowymi dokonywany jest w tzw. seriach, a ostatnim dniem obrotu każdą serią jest określony dzień podawany w warunkach obrotu. Kurs kontraktu terminowego podawany jest w punktach (np. w przypadku kontraktów terminowych na indeksy), w walucie (np. w przypadku kontraktów terminowych na akcje i waluty), w punktach procentowych (np. w przypadku kontraktów na obligacje oraz stopę WIBOR) a cenę ustala się mnożąc kurs przez mnożnik określony w warunkach obrotu, którego wartość różni się w zależności od tego, na jaki instrument bazowy kontrakt terminowy opiewa.

Z zajęciem pozycji (kupnem lub sprzedażą kontraktu terminowego) wiąże się konieczność wniesienia zabezpieczenia wstępnego oraz utrzymywania zabezpieczenia właściwego, którego wysokość ustala DM w oparciu o parametry ryzyka inwestycyjnego określone przez właściwą izbę rozliczeniową. Zabezpieczenie stanowi część wartości transakcji, co umożliwia zajęcie pozycji przy zaangażowaniu relatywnie małej kwoty (dźwignia finansowa).

Ryzyka

Z inwestowaniem w kontrakty terminowe związana jest część ryzyk opisanych wcześniej w odniesieniu do innych instrumentów finansowych, tj.:

- ryzyko przyszłego kształtowania się kursu,
- ryzyko zmienności,
- ryzyko płynności instrumentu finansowego,
- ryzyko zawieszenia obrotu lub wykluczenia instrumentu finansowego z obrotu.

Z inwestowaniem w kontrakty terminowe związane jest również:

- ryzyko instrumentu bazowego – wynika z ryzyk dotyczących instrumentu finansowego, którego kwotowania stanowią podstawę wyceny lub rozliczenia kontraktu terminowego,
- ryzyko bazy – oznacza, że cena instrumentu pochodnego może odbiegać od wartości teoretycznej wynikającej z wyceny instrumentu bazowego,
- ryzyko dywidendy – w przypadku instrumentu finansowego opartego o notowania akcji lub indeksów cenowych płatności dywidendowe komponentów indeksu wpływają ujemnie na wycenę instrumentu bazowego, a w konsekwencji kontraktu terminowego na dany indeks. W przypadku zmiany oczekiwań względem płatności dywidendy, kurs kontraktu terminowego może ulec istotnej zmianie,
- ryzyko dźwigni finansowej – do zawarcia transakcji wystarcza ułamek wartości rzeczywistej transakcji pobranej jako zabezpieczenie, co tworzy efekt dźwigni finansowej. W przypadku niekorzystnej zmiany kursu instrumentu finansowego istnieje ryzyko poniesienia przez inwestora straty istotnie przekraczającej wartość pierwotnie zainwestowanej w transakcję kwoty (wniesionego zabezpieczenia),

- ryzyko niezupelnienia lub nieterminowego uzupelnienia zabezpieczenia do poziomu wymaganego przez DM – wiąże się w konsekwencji z zamknięciem pozycji w trybie interwencji DM oraz – w przypadku zrealizowania straty – z pobraniem dodatkowych środków na jej pokrycie,
- w przypadku usługi *intraday* - dodatkowo występuje ryzyko konieczności zamknięcia pozycji w dniu jej otwarcia, co może nastąpić w niesprzyjających warunkach rynkowych.

OPCJE

Charakterystyka

Opcje to pochodne instrumenty finansowe, których wartość zależy od instrumentów bazowych, skutkujące prawem dla posiadacza opcji do zakupu (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) określonego instrumentu bazowego po ustalonej cenie w dniu wykonania opcji. Drugą stroną transakcji (sprzedającym) jest tzw. wystawca opcji. Wystawca opcji kupna ma obowiązek sprzedać, a wystawca opcji sprzedaży ma obowiązek kupić określony instrument bazowy, po określonej cenie, w określonym czasie. Z jednej strony jest zatem prawo, a z drugiej – zobowiązanie; różne są zatem profile zysku i ryzyka wystawcy oraz posiadacza opcji. Innymi słowy: opcje charakteryzują się niesymetrycznością profilu zysku i ryzyka.

Sprzedaż opcji wiąże się z koniecznością wniesienia zabezpieczenia, którego wysokość określa właściwa izba rozliczeniowa. Z kolei kupno opcji wymusza konieczność zapłacenia premii sprzedającemu. W przypadku opcji notowanych na GPW, premia stanowi równowartość kursu transakcyjnego pomnożonego przez mnożnik określony w warunkach obrotu. Wartość mnożnika różni się w zależności od typu instrumentu bazowego.

Wartość opcji nie zależy jedynie od wartości instrumentu bazowego, ale także od takich czynników jak:

- kurs wykonania,
- termin do wygaśnięcia,
- wysokość stopy procentowej dla aktywów uznawanych za pozbawione ryzyka,
- wysokość dywidendy (o ile jest wypłacana) z instrumentu bazowego,
- zmienność instrumentu bazowego.

Ryzyka

Z inwestowaniem w opcje związana jest część ryzyk opisanych wcześniej w odniesieniu do innych instrumentów finansowych, tj.:

- ryzyko instrumentu bazowego,
- ryzyko zmienności,
- ryzyko dźwigni finansowej,
- ryzyko płynności instrumentu finansowego,
- ryzyko zawieszenia obrotu lub wykluczenia instrumentu finansowego z obrotu,
- ryzyko dywidendy,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko niezupelnienia lub nieterminowego uzupelnienia zabezpieczenia do poziomu wymaganego przez DM.

Z inwestowaniem w opcje związane jest również:

- ryzyko nieograniczonej straty – w przypadku wystawienia opcji występuje zagrożenie, że strata może być nieograniczona,
- ryzyko upływu czasu – cena opcji jest uzależniona od czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia opcji. Zbliżanie się terminu wygaśnięcia opcji może powodować spadek wartości opcji nawet przy niezmiennym poziomie ceny instrumentu bazowego. Upływ czasu działa więc na niekorzyść nabywców opcji kupna i nabywców opcji sprzedaży.

WARRANTY

Charakterystyka

Ze względu na podmiot emitujący warranty dokonuje się podziału na warranty subskrypcyjne i warranty opcyjne. Pod względem konstrukcji warrant subskrypcyjny przypomina prawo poboru, różnica polega zaś na tym, że prawo poboru pierwotnie przysługuje wyłącznie osobom już posiadającym akcje spółki, natomiast warrant może zostać objęty przez dowolny podmiot. W przeciwieństwie do warrantów subskrypcyjnych, które mogą być emitowane przez podmioty wyłącznie na własne

akcje przyszłej emisji, warranty opcyjne mogą być emitowane przez instytucje finansowe (np. banki, domy maklerskie) na akcje innych spółek znajdujących się już w obrocie. Cena warrantu zależy od ceny bieżącej i ceny emisyjnej tzw. instrumentu bazowego, na który został on wyemitowany. Warranty subskrypcyjne mogą być emitowane również bezpłatnie np. jako element premii wynagradzania członków organów lub pracowników spółki.

Ryzyka

Z inwestowaniem w warranty związane są ryzyka opisane wcześniej w odniesieniu do opcji z perspektywy Klienta zajmującego pozycję dłużą.

JEDNOSTKI INDEKSOWE

Charakterystyka

Jednostki indeksowe to instrumenty finansowe, których cena odzwierciedla zmiany wartości danego indeksu. Jednostki indeksowe pozwalają na inwestycję równoważną nabyciu lub zbyciu wszystkich komponentów danego indeksu bez konieczności nabycia lub zbycia poszczególnych akcji wchodzących w jego skład. Jednostki indeksowe w swojej konstrukcji są zbliżone do kontraktów terminowych na indeksy. Do podstawowych różnic pomiędzy powyżej wymienionymi instrumentami finansowymi można zaliczyć:

- niższy mnożnik stosowany w jednostkach indeksowych od mnożnika stosowanego w kontraktach terminowych na indeksy,
- strona zajmująca pozycję dłużą musi opłacić całą wartość jednostki, a nie jedynie wnieść zabezpieczenie,
- termin wykonania jednostek indeksowych jest zdecydowanie dłuższy od terminu wykonania kontraktów terminowych (nawet kilkanaście lat, zamiast np. kilku miesięcy),
- strona zajmująca pozycję dłużą ma prawo wyboru formy zamknięcia pozycji przed datą wygaśnięcia: sprzedaż jednostki indeksowej bądź jej wykonanie,
- strona zajmująca pozycję krótką może zostać wylosowana do wykonania jednostki indeksowej.

Ryzyka

Z inwestowaniem w jednostki indeksowe związane są wszystkie ryzyka odnoszące się do kontraktów terminowych.

Z inwestowaniem w jednostki indeksowe związane jest również:

- ryzyko przymusowego wykonania – strona zajmująca pozycję krótką może zostać wylosowana do wykonania jednostki indeksowej w niesprzyjającym dla niej momencie,
- ryzyko ceny rozliczeniowej – strona zajmująca pozycję dłużą, chcąc wykonać posiadaną jednostkę indeksową, musi złożyć deklarację wykonania po nieznannej sobie cenie rozliczeniowej (kurs rozliczeniowy ustalany następnego dnia).

ETF

Charakterystyka

ETF – tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych Exchange Traded Funds, których podstawową cechą jest obrót na rynku wtórnym, najczęściej na giełdzie papierów wartościowych lub w Alternatywnym Systemie Obrotu, dzięki czemu mają wyższą płynność w porównaniu z jednostkami uczestnictwa lub certyfikatami tradycyjnych funduszy inwestycyjnych, a koszty związane z nabyciem i zbyciem są relatywnie niższe. Najczęściej celem inwestycyjnym Exchange Traded Funds jest jak najdokładniejsze odwzorowywanie zachowania określonego indeksu lub innego wskaźnika rynkowego, ale są również fundusze definiujące własną, unikalną politykę inwestycyjną.

Ryzyka

Z inwestowaniem w ETF związane jest większość ryzyk opisanych wcześniej w odniesieniu do akcji, tj.:

- ryzyko przyszłego kształtowania się kursu,
- ryzyko zmienności,
- ryzyko płynności instrumentu finansowego,
- ryzyko finansowe,
- ryzyko zawieszenia obrotu lub wykluczenia instrumentu finansowego z obrotu,
- ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną i międzynarodową kraju,
- ryzyko walutowe,

- ryzyko regulacyjne kraju inwestowania,
- ryzyko instrumentu bazowego,
- ryzyko dźwigni finansowej.

Z inwestowaniem w ETF związane jest również:

- ryzyko zawieszenia obliczeń przez emitenta - emitent może czasowo zawiesić obliczanie wartości aktywów netto tytułów uczestnictwa ETF,
- ryzyko rozwiązania ETF przez emitenta - emitent może tego dokonać w każdym czasie,
- ryzyko połączenia lub podziału ETF - emitent może tego dokonać w każdym czasie,
- ryzyko czasowego zawieszenia umarzania tytułów uczestnictwa ETF.

CERTYFIKATY INWESTYCYJNE

Charakterystyka

Certyfikaty inwestycyjne to instrumenty finansowe emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte (FIZ). Ich wycena oraz ryzyka są ściśle związane ze składem portfela inwestycyjnego FIZ, przy czym w portfelu mogą znajdować się instrumenty finansowe i produkty, które nie mogą znajdować się w portfelu funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO).

Ryzyka

Z inwestowaniem w certyfikaty inwestycyjne związane są wszystkie ryzyka odnoszące się do instrumentów finansowych będących w portfelu inwestycyjnym FIZ.

Z inwestowaniem w certyfikaty inwestycyjne związane jest również:

- ryzyko zarządzającego – wiąże się z możliwością podjęcia błędnej decyzji przez zarządzającego funduszem, co do selekcji rodzaju aktywów do portfela inwestycyjnego funduszu oraz momentu podjęcia decyzji inwestycyjnej,
- ryzyko polityki inwestycyjnej – brak możliwości bieżącego określenia dokładnych parametrów inwestycyjnych, w tym poziomu ryzyka oraz aktualnego składu portfela inwestycyjnego danego funduszu,
- ryzyko niepewnego horyzontu inwestycyjnego – certyfikaty inwestycyjne, w zależności od warunków emisji i statutu funduszu, mogą posiadać ściśle określone terminy wykupu, które uniemożliwiają ich spieniężenie w terminie wybranym przez posiadacza certyfikatu. Również ze względu na niską płynność niektórych aktywów zarządzanych przez fundusz, termin zakończenia funduszu/wykupu certyfikatów może zostać znacznie wydłużony.

PRODUKTY STRUKTURYZOWANE

Charakterystyka

Produkty strukturyzowane to produkty inwestycyjne, najczęściej w formie bankowych papierów wartościowych (certyfikaty depozytowe) lub polis inwestycyjno-ubezpieczeniowych, które łączą w sobie elementy różnych klas instrumentów finansowych, a ich wycena jest uzależniona od wartości określonego wskaźnika rynkowego nazywanego indeksem bazowym (np. kursu akcji lub koszyków akcji, wartości indeksów giełdowych, kursów walut). Instytucja finansowa, będąca emitentem produktu strukturyzowanego, zobowiązuje się w stosunku do nabywcy (inwestora), że w terminie wykupu certyfikatu/polisy wypłaci inwestorowi kwotę rozliczenia kalkulowaną wg określonego wzoru.

W zależności od konstrukcji możemy wyróżnić dwa podstawowe rodzaje produktów strukturyzowanych:

- produkty strukturyzowane gwarantujące ochronę kapitału - pozwalają inwestorowi partycypować w zyskach, jakie generuje wbudowany w produkt wskaźnik rynkowy, zapewniając jednocześnie całkowitą ochronę nominalnej wartości zainwestowanej kwoty w dniu wykupu instrumentu (przy czym gwarancja ochrony kapitału zwykle nie dotyczy sytuacji, w której inwestor rezygnuje z inwestycji przed określonym terminem),
- produkty strukturyzowane niegwarantujące pełnej ochrony kapitału - w porównaniu z pierwszą kategorią pozwalają inwestorom na większy udział inwestora w ewentualnych zyskach (zwykle generowanych przez wbudowany produkt/instrument finansowy), lecz jednocześnie dopuszczają możliwość poniesienia straty części bądź całości zainwestowanego kapitału (w zależności od wzoru określającego kwotę rozliczenia).

Ryzyka

Z uwagi na nieograniczony zbiór możliwych konstrukcji strategii inwestycyjnych produktów strukturyzowanych, z inwestowaniem w te produkty mogą być związane wszystkie ryzyka odnoszące się do instrumentów finansowych, o których mowa w niniejszym dokumencie. Do oceny poziomu ryzyka niezbędne jest zatem pozyskanie informacji w zakresie instrumentu finansowego, o który produkt strukturyzowany jest oparty oraz formuły określającej kwotę rozliczenia.

Należy jednak wskazać w szczególności, że z inwestowaniem w produkty strukturyzowane związane jest:

- ryzyko charakterystyczne dla instrumentu finansowego, o który oparty jest produkt strukturyzowany,
- ryzyko utraty części kapitału - w przypadku produktów strukturyzowanych, dla których emitent gwarantuje ochronę kapitału tylko i wyłącznie, jeżeli inwestor nie zrezygnuje z inwestycji przed określonym terminem, a inwestor zdecydował o zakończeniu inwestycji przed tym terminem lub dla których emitent gwarantuje niepełną lub warunkową ochronę kapitału,
- ryzyko szczególne - dotyczące danego produktu strukturyzowanego, wynikające z charakterystyki indeksu bazowego i formuły określającej kwotę rozliczenia, które są określane w dokumentacji produktu strukturyzowanego oraz formy prawnej produktu,
- ryzyko płynności – w związku z ryzykiem utraty części zainwestowanego kapitału, w przypadku wycofania się z inwestycji przed terminem jej zapadalności, istnieje ryzyko braku możliwości sprzedaży produktu strukturyzowanego.

OTP

Charakterystyka

Usługa OTP (Odroczony Termin Płatności) umożliwia realizację zleceń kupna bez posiadania przez Klienta w momencie ich składania pełnego pokrycia w środkach pieniężnych lub należnościach z tytułu zawartych transakcji sprzedaży. Dzięki temu, Klient może w dniu zawarcia transakcji zaangażować środki pieniężne w wysokości odpowiadającej jedynie części wartości transakcji - resztę spłatając do dnia rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej.

Usługa OTP dotyczy jedynie wskazanych przez Dom Maklerski instrumentów finansowych i nie obejmuje transakcji instrumentami pochodnymi. Dom Maklerski określa i Podaje Do Wiadomości Klientów wymaganą minimalną wysokość wskaźnika pokrycia zleceń kupna w środkach pieniężnych dla instrumentów finansowych, w stosunku do których dopuszcza składanie zleceń kupna z wykorzystaniem usługi OTP.

W momencie składania zlecenia Klient powinien posiadać co najmniej 30% wartości zlecenia lub wartość Podaną Do Wiadomości Klientów. Brakującą kwotę Klient uzupełnia najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej, co w praktyce tworzy efekt dźwigni finansowej (analogia krótkoterminowego kredytowania zakupu).

Ryzyka

Niezależnie od ryzyk związanych z inwestowaniem w instrumenty finansowe z korzystaniem z usługi OTP wiążą się następujące ryzyka:

- ryzyko dźwigni finansowej – w celu zawarcia transakcji nie ma konieczności jej opłacenia w całości, co tworzy efekt dźwigni finansowej,
- ryzyko powstania przeterminowanego zobowiązania na rachunku inwestycyjnym Klienta,
- ryzyko zaprzestania przyjmowania od Klienta przez DM zleceń kupna bez pełnego pokrycia – w przypadku niedotrzymania przez Klienta terminu zapłaty i niezupelnienia środków pieniężnych na rachunku inwestycyjnym w dniu rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej,
- ryzyko sprzedaży instrumentów finansowych, znajdujących się na rachunku inwestycyjnym Klienta – w związku z koniecznością pokrycia istniejących zobowiązań Klienta z tytułu nieopłaconej transakcji zawartej z wykorzystaniem usługi OTP,
- ryzyko zmiany wskaźników pokrycia zleceń kupna dla poszczególnych instrumentów finansowych,
- ryzyko ograniczenia limitu zobowiązań dla zleceń składanych z wykorzystaniem usługi OTP.

ZLECENIA ZAAWANSOWANE

Charakterystyka

DM przyjmuje do wykonania zlecenia zaawansowane. Na podstawie zlecenia zaawansowanego złożonego przez Klienta, automatycznie generowane są zlecenia brokerskie (zlecenia częściowe). Dom Maklerski Podaje Do Wiadomości Klientów:

- rodzaje obsługiwanych zleceń zaawansowanych,
- instrumenty finansowe mogące być przedmiotem zleceń zaawansowanych,
- warunki realizacji zleceń zaawansowanych, w tym wymagane wartości parametrów.

Ryzyka

Niezależnie od ryzyk związanych z inwestowaniem w instrumenty finansowe z korzystaniem z usługi zleceń zaawansowanych wiążą się następujące ryzyka:

- ryzyko unieważnienia zlecenia zaawansowanego (wszystkich zleceń częściowych)
 - odrzucenie przez GPW chociażby jednego przekazanego zlecenia częściowego spowoduje unieważnienie całego zlecenia zaawansowanego wraz ze wszystkimi wystawionymi zleceniami częściowymi, bez względu na stopień realizacji i przetworzenia poszczególnych zleceń. Odrzucenie zlecenia częściowego może nastąpić z przyczyn regulacyjnych tj. powodem odrzucenia może być działanie niezgodne z zasadami ustalonymi przez GPW (w Regulaminie GPW, Szczegółowych Zasadach Obrotu Giełdowego, uchwałach Rady Nadzorczej GPW oraz Zarządu GPW, w Cedule GPW lub komunikatach wydawanych przez GPW) lub DM (w Regulaminie świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao, Umowie świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao lub Komunikacie Dyrektora DM w sprawie określenia zasad obsługi zleceń zaawansowanych w Domu Maklerskim Pekao), jak również z przyczyn technicznych (tj. powodem odrzucenia mogą być systemy informatyczne GPW lub DM, a także infrastruktura techniczna pośrednicząca w połączeniu systemów informatycznych DM i GPW). W szczególności przyczynami regulacyjnymi powodującymi odrzucenie zleceń częściowych mogą być:
 - wystąpienie fazy sesji lub statusu instrumentu finansowego podczas trwającej sesji giełdowej, które powodują zawieszenie przyjmowania zleceń przez GPW,
 - podanie warunków zlecenia niedozwolonych dla danej fazy sesji lub statusu instrumentu finansowego (np.: w fazie „przed otwarciem” GPW nie przyjmuje zleceń częściowych z typem zlecenia PEG lub PEG Limit, limit aktywacji został nieprawidłowo określony względem kursu odniesienia),
 - podany limit ceny zlecenia częściowego Speed lub Take:
 - w przypadku zlecenia kupna – jest większy niż 150% kursu ostatniej transakcji lub
 - w przypadku zlecenia sprzedaży – jest mniejszy niż 50% kursu ostatniej transakcji,
 - brak zleceń z limitem referencyjnym w arkuszu zleceń GPW po tej samej stronie, co wysłane zlecenie częściowe z typem zlecenia PEG lub PEG Limit,
 - brak w fazie notowań ciągłych jakiegokolwiek zlecenia po przeciwnej stronie, co wysłane zlecenie częściowe Speed z typem zlecenia PCR,
 - w przypadku zlecenia zaawansowanego rodzaju OTO – unieważnienie spowoduje sytuację w której wartość środków pieniężnych, uzyskanych ze sprzedaży zrealizowanej zleceniem częściowym One, będzie niewystarczająca na pokrycie kupna realizowanego zleceniem częściowym Other, a jednocześnie na rachunku inwestycyjnym nie będzie dostępnych środków pieniężnych w odpowiedniej wysokości,
 - ryzyko realizacji zleceń częściowych w oparciu o nieaktualne dane rynkowe
 - odrzucenie dyspozycji anulowania lub modyfikacji zlecenia częściowego przez GPW może spowodować wystąpienie niespójności danych zlecenia zaawansowanego, skutkującej przerwaniem procesu dalszej aktualizacji zleceń częściowych stosownie do danych rynkowych,
 - ryzyko opóźnień w automatycznej obsłudze zleceń częściowych – może wystąpić w przypadku opóźnień w zakresie przetwarzania notowań, potwierdzeń zleceń oraz potwierdzeń transakcji. Opóźnienia mogą spowodować w szczególności:
 - w przypadku zleceń zamykających Take i Cut (wygenerowanych na podstawie tego samego zlecenia zaawansowanego ToC lub SToC) – zamknięcie pozycji

- może obejmować podwójny wolumen lub może powstać pozycja odwrócona. Ryzyko powstania takiej sytuacji zwiększa się w przypadku gdy:
- różnica pomiędzy limitem ceny zlecenia Take i limitem aktywacji zlecenia Cut jest mniejsza,
 - występuje znaczna zmienność kursu instrumentu finansowego,
 - wartość limitu aktywacji w zleceniu cząstkowym (wygenerowanego na podstawie zlecenia SSL) może zostać oparta na nieaktualnym kursie odniesienia.
- ryzyko kursowe – zmienność kursu instrumentu finansowego może doprowadzić do realizacji tzw. dużych strat kursowych. Zmienność kursu instrumentu finansowego może spowodować w szczególności:
- w przypadku zlecenia Speed bez określonego limitu ceny (PKC, PCR, PEG i Stop Loss) i zlecenia Take z limitem ceny niekorzystnym w stosunku do kursu realizacji zlecenia Speed (wygenerowanego na podstawie zlecenia zaawansowanego SToC) – realizację zleceń podrzędnych Speed i Take ze stratą,
 - w przypadku aktywacji zlecenia Cut typu Stop Loss (wygenerowanego na podstawie zlecenia zaawansowanego SToC lub ToC) – realizację dużej straty,
 - w przypadku małej różnicy pomiędzy limitem ceny i limitem aktywacji, a także w przypadku szybkich zmian kursów na GPW - brak realizacji zlecenia zamykającego Cut typu Stop Limit.

WAŻNA INFORMACJA

W uzupełnieniu ryzyka regulacyjnego kraju inwestowania oraz kraju emitenta instrumentu finansowego, o których mowa powyżej, należy zwrócić uwagę na mające wpływ na celowość oraz efektywność inwestycji:

- ryzyko prawne – obejmuje m.in. możliwość zmiany przepisów prawa dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, emitentów, prowadzenia działalności gospodarczej i innych, mogące powodować pogorszenie warunków działania inwestorów i w konsekwencji niepewność efektów inwestycji,
- ryzyko podatkowe – w ramach którego należy zwrócić uwagę, że:
 - istnieją wątpliwości interpretacyjne związane ze stosowaniem przepisów podatkowych, w szczególności ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, która reguluje zarówno obowiązki Klientów - podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, jak i obowiązki DM – płatnika zryczałtowanego podatku dochodowego i wystawcy imiennej informacji o wysokości dochodu (informacja PIT-8C),
 - Klienci DM ponoszą pełną odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe wynikające z ww. ustawy, także w sytuacjach, gdy DM nie wykona lub wykona niewłaściwie swoje obowiązki, jako płatnik podatku (patrz: ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa). DM – płatnik podatku dochodowego od osób fizycznych oraz płatnik podatku dochodowego, w przypadku niektórych przychodów osiąganych przez osoby prawne mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ponosi solidarną odpowiedzialność za zobowiązanie podatkowe Klienta, o ile tak stanowią przepisy prawa powszechnego. W przypadku, gdy przepisy prawa powszechnego nie stanowią o solidarnej odpowiedzialności DM - DM ponosi odpowiedzialność cywilnoprawną na zasadach ogólnych,
 - DM, zarówno w zakresie obowiązków płatnika podatku, jak i przy formułowaniu informacji podatkowych przekazywanych Klientom (np. informacja PIT-8C), dochowuje należytej staranności i ostrożności przy interpretowaniu opisanych przepisów i ich stosowaniu na potrzeby obowiązków podatkowych wobec Klientów. Stanowisko, jakie w sprawach przepisów podatkowych reprezentuje DM nie jest dla Klientów wiążące, tym samym mają oni prawo do własnego stanowiska w sprawie interpretacji przepisów podatkowych (stanowisko Klienta może być wypracowane w porozumieniu z doradcą podatkowym, właściwym organem podatkowym i innymi uprawnionymi podmiotami),
 - powyższe ryzyka nie mogą być rozpatrywane w oderwaniu od przepisów podatkowych stosowanych w krajach innych niż Rzeczpospolita Polska, w szczególności, jeśli Klient posiada status nierezydenta, powinny one być rozstrzygane w świetle prawa, w tym przepisów podatkowych, obowiązującego w miejscu zamieszkania Klienta, jak również umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, jakie zawarła Rzeczpospolita Polska.

III. OGÓLNE ZASADY PRZYJMOWANIA I PRZEKAZYWANIA OPŁAT, PROWIZJI LUB ŚWIADCZEŃ NIEPIENIĘŻNYCH

Dom Maklerski nie przyjmuje ani nie przekazuje, w związku ze świadczeniem usług maklerskich, opłat, prowizji lub świadczeń niepieniężnych, z wyłączeniem:

- 1) opłat, prowizji i świadczeń niepieniężnych przyjmowanych od Klienta lub osoby działającej w jego imieniu albo przekazywanych Klientowi lub osobie działającej w jego imieniu,
- 2) opłat lub prowizji niezbędnych dla świadczenia danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta,
- 3) opłat, prowizji i świadczeń niepieniężnych innych niż wskazane w pkt 1) i 2) pod warunkiem, że są one przyjmowane albo przekazywane w celu poprawienia jakości usługi maklerskiej, świadczonej przez DM na rzecz Klienta.

Na pisemne żądanie Klienta, Dom Maklerski przekazuje Klientowi informację o opłatach, prowizjach i świadczeniach wskazanych w pkt 3) , w tym o ich istocie i wysokości lub sposobie ustalania ich wysokości.

Za świadczone usługi Dom Maklerski pobiera od Klientów opłaty i prowizje zgodnie z *Taryfą prowizji i opłat Domu Maklerskiego Pekao*, na zasadach określonych w *Regulaminie świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao* lub zgodnie z zawartą z Klientem umową.

- Opłaty i prowizje pobierane od Klientów mogą być wykorzystane na pokrycie kosztów bieżących ponoszonych przez Dom Maklerski w bezpośrednim związku z prowadzeniem działalności maklerskiej. Są to m.in.:
- opłaty i prowizje na rzecz podmiotów organizujących rynki regulowane (GPW, BondSpot) oraz rozrachunek i rozliczenie transakcji (KDPW, KDPW_CCP),
- opłaty na rzecz Repozytorium Transakcji z tytułu raportowania transakcji na instrumentach pochodnych (KDPW_RT za pośrednictwem KDPW_CCP),
- opłaty i prowizje na rzecz podmiotów pośredniczących w wykonaniu zleceń na zagranicznych rynkach regulowanych oraz opłaty za obsługę rachunku zagranicznych instrumentów finansowych,
- koszty serwisów informacyjnych (Reuters, PAP, SDIG, Interia PL),
- koszty utrzymania i obsługi sieci teleinformatycznej (platforma transakcyjna, intranet, Internet, telefonia stacjonarna i komórkowa, serwis mobilny, aplikacja mobilna),
- opłaty pocztowe,
- koszty obsługi prawnej,
- koszty marketingowe i promocyjne,
- koszty funkcjonowania sieci sprzedaży.

OPŁATY NA RZECZ GPW

W związku ze świadczeniem usługi wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w zakresie kosztów związanych z uczestnictwem w rynku regulowanym oraz alternatywnym systemie obrotu (ASO) organizowanym przez GPW, Dom Maklerski jest zobowiązany do zapłaty opłat i prowizji:

- za dostęp do systemu informatycznego GPW – opłaty jednorazowe i kwartalne (zgodnie z pkt 1 Załącznika Nr 1 do Regulaminu Giełdy),
- za wykorzystanie systemu informatycznego GPW – opłaty kwartalne (zgodnie z pkt 2 Załącznika Nr 1 do Regulaminu Giełdy)

oraz opłat:

- operacyjnych na rynku kasowym (zgodnie z pkt 3 Załącznika Nr 1 do Regulaminu Giełdy),
- operacyjnych na rynku terminowym (zgodnie z pkt 4 Załącznika Nr 1 do Regulaminu Giełdy),
- innych (zgodnie z pkt 6 Załącznika Nr 1 do Regulaminu Giełdy).

Najważniejsze opłaty operacyjne na rynku kasowym GPW wynoszą:

- dla akcji, praw do akcji i ETF:
 - opłata stała: 1,00 zł od zlecenia
 - opłata naliczana od wartości zlecenia:
 - do 100 tys zł: 0,033%
 - pomiędzy 100 tys zł a 2 mln zł: 0,024%
 - powyżej 2 mln zł: 0,010%
- łącznie nie więcej niż 880,00 zł od zlecenia

- dla dłużnych instrumentów finansowych, w zakresie obrotu sesyjnego:
 - opłata od wartości zlecenia: 0,010%
- dla innych instrumentów finansowych, w zakresie obrotu sesyjnego:
 - opłata stała: 0,30 zł od zlecenia
 - opłata naliczana od wartości zlecenia: 0,025%
 - łącznie nie więcej niż 880,00 zł od zlecenia

Najważniejsze opłaty operacyjne na rynku terminowym GPW wynoszą:

- dla kontraktów terminowych – opłata stała od kontraktu:
 - kontrakty na indeksy: 1,70 zł
 - kontrakty na obligacje: 0,48 zł
 - kontrakty na akcje: 0,34 zł
 - kontrakty na kursy walut: 0,08 zł
 - kontrakty na stawki WIBOR: 0,48 zł
- dla opcji:
 - opcje na indeksy:
 - od wartości transakcji: 0,60%
 - opłata minimalna od jednej opcji: 0,20 zł
 - opłata maksymalna od jednej opcji: 1,20 zł
 - opcje na akcje:
 - od wartości transakcji: 0,60%
 - opłata minimalna od jednej opcji: 0,04 zł
 - opłata maksymalna od jednej opcji: 0,24 zł
 - pozostałe opcje:
 - od wartości transakcji: 0,60%
 - opłata minimalna od jednej opcji: 0,20 zł
 - opłata maksymalna od jednej opcji: 1,20 zł

Pełna treść Regulaminu Giełdy wraz z cennikiem obowiązującym członków GPW dostępna jest na stronie GPW: <http://www.gpw.pl>

OPŁATY NA RZEC BONDSBOT

W związku ze świadczeniem usługi wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w zakresie kosztów związanych z uczestnictwem w regulowanym rynku pozagiełdowym (RRP) oraz alternatywnym systemie obrotu (ASO) organizowanym przez BondSpot S.A., Dom Maklerski jest zobowiązany do zapłaty następujących opłat i prowizji:

- za korzystanie z pierwszego terminala – opłata kwartalna: 4.000,00 zł
- za korzystanie z każdego następnego terminala – opłata kwartalna: 1.000,00 zł
- od wartości transakcji zrealizowanych na RRP - z wyłączeniem transakcji pakietowych i negocjowanych:
 - w części od łącznej wartości transakcji do 5 mln zł: 0,01%
 - w części od łącznej wartości transakcji stanowiącej nadwyżkę ponad 5 mln zł: 0,005%
- od wartości transakcji zrealizowanych na ASO: 0,005%
- od wartości transakcji pakietowych i negocjowanych zrealizowanych na RRP i ASO:
 - dla każdej transakcji o wartości nie większej niż 10 mln zł: 0,005%
 - dla każdej transakcji o wartości powyżej 10 mln zł: 500 zł + 0,0025% od nadwyżki powyżej 10 mln zł
- za rozpatrzenie wniosku o zakończenie działania członka na rynku: 1.000,00 zł
- za rozpatrzenie wniosku o anulowanie transakcji: 1.000,00 zł
- za anulowanie transakcji na wniosek członka, pobierana od strony transakcji występującej o dokonanie anulowania transakcji: 5.000,00 zł

Pełna treść Regulaminu obrotu regulowanego rynku pozagiełdowego organizowanego przez BondSpot S.A., wraz z cennikiem obowiązującym członków oraz zestawieniem opłat obowiązujących na regulowanym rynku pozagiełdowym prowadzonym przez BondSpot S.A., dostępne są na stronie BondSpot S.A.:

<http://www.bondspot.pl>

OPŁATY NA RZEC KDPW S.A., KDPW_CCP S.A I KDPW_RT

Dom Maklerski, będąc uczestnikiem KDPW S.A. i KDPW_CCP S.A. ponosi następujące opłaty związane z rozrachunkiem i rozliczeniem transakcji / operacji na instrumentach finansowych:

- depozytowe – za otwarcie konta formalnego, za prowadzenie konta

podmiotowego, za prowadzenie depozytu instrumentów rynku kasowego (zgodnie z pkt 1-3 Załącznika Nr 1 do Regulaminu KDPW),

- rozrachunkowe (zgodnie z pkt 4 Załącznika Nr 1 do Regulaminu KDPW),
- za obsługę komunikatów / instrukcji (zgodnie z pkt 5 Załącznika Nr 1 do Regulaminu KDPW),
- pożyczkowe (zgodnie z pkt 6 Załącznika Nr 1 do Regulaminu KDPW),
- specjalne (zgodnie z pkt 7 Załącznika Nr 1 do Regulaminu KDPW),
- za dodatkowe usługi (zgodnie z pkt 8 Załącznika Nr 1 do Regulaminu KDPW),
- za uczestnictwo (zgodnie z pkt 1 Załącznika Nr 1 do Regulaminu rozliczeń transakcji),
- z tytułu rozliczenia transakcji (zgodnie z pkt 2 Załącznika Nr 1 do Regulaminu rozliczeń transakcji),
- związane z instrumentami pochodnymi (zgodnie z pkt 3 Załącznika Nr 1 do Regulaminu rozliczeń transakcji),
- za zarządzanie i administrowanie środkami wniesionymi z tytułu wpłat do funduszu rozliczeniowego, funduszu zabezpieczającego Alternatywnego Systemu Obrotu (ASO), funduszu zabezpieczającego pożyczki na zlecenie a także środkami wniesionymi na poczet depozytów zabezpieczających (zgodnie z pkt 4 Załącznika Nr 1 do Regulaminu rozliczeń transakcji),
- za dodatkowe usługi (zgodnie z pkt 5 Załącznika Nr 1 do Regulaminu rozliczeń transakcji),
- z tytułu zarządzania systemem rekompensat (zgodnie z § 20 Regulaminu funkcjonowania systemu rekompensat – KDPW),
- za zgłoszenie transakcji do Repozytorium Transakcji (zgodnie z pkt 1.2 Załącznika Nr 1 do Regulaminu Repozytorium Transakcji, za pośrednictwem KDPW_CCP),
- za utrzymywanie w Repozytorium Transakcji informacji o zawartej transakcji (za pośrednictwem KDPW_CCP zgodnie z pkt 1.3 Załącznika Nr 1 do Regulaminu Repozytorium Transakcji, za pośrednictwem KDPW_CCP).

Najważniejsze opłaty związane z instrumentami finansowymi ponoszone na rzecz KDPW S.A., KDPW_CCP S.A. oraz KDPW_RT:

- za prowadzenie depozytu instrumentów rynku kasowego - naliczane od wartości rynkowej papierów wartościowych wg stanów na zakończenie poszczególnych dni kalendarzowych:
 - dla obligacji Skarbu Państwa: 0,00018%,
 - dla pozostałych papierów wartościowych (w tym akcji): 0,00033% z tym, że:
 - dla papierów wartościowych, dla których centralny depozyt prowadzony jest w zagranicznych izbach rozrachunkowych: od 0,00258% do 0,01517%,
- za rozrachunek transakcji zawartej w obrocie zorganizowanym: 4,00 zł, z tym że:
 - jeśli rozrachunek transakcji objęty jest funduszem rozliczeniowym albo funduszem zabezpieczającym ASO: 0,90 zł,
 - jeśli rozrachunek transakcji dokonywany jest w rezultacie skompensowania lub zagregowania zobowiązań i należności wynikających z poszczególnych transakcji: 8,00 zł,
- za rozrachunek transakcji zawartej w ramach obrotu pierwotnego: 1,00 zł,
- z tytułu rozliczenia transakcji: 0,0035% wartości transakcji, lecz nie mniej niż 0,20 zł i nie więcej niż 2,50 zł za rozliczenie 1 transakcji,
- z tytułu rejestracji transakcji na kontraktach terminowych:
 - na akcje: 0,34 zł za 1 kontrakt (lecz nie więcej niż 340,00 zł za transakcję w liczbie przekraczającej 1.000 kontraktów),
 - na waluty: 0,08 zł za 1 kontrakt,
 - innych niż ww.: 0,80 zł za 1 kontrakt,
 - w indeksowych jednostkach udziałowych: 0,0075% wartości transakcji, lecz nie mniej niż 0,20 zł i nie więcej niż 50,00 zł za rozliczenie 1 transakcji,
 - w kontraktach opcyjnych: 0,2% wartości premii, lecz nie mniej niż 0,20 zł i nie więcej niż 2,00 zł od 1 pozycji,
- za zamknięcie pozycji w związku z wygaśnięciem:
 - kontraktów terminowych na akcje: 0,34 zł za 1 kontrakt,
 - kontraktów terminowych na waluty: 0,08 zł za 1 kontrakt,
 - kontraktów terminowych innych niż ww.: 0,80 zł za 1 kontrakt,

- za obsługę wykonania opcji lub indeksowych jednostek udziałowych rozliczanych pieniężnie: 0,2% wartości rozliczenia, nie mniej niż 0,20 zł i nie więcej niż 2,00 zł od 1 pozycji,
- z tytułu raportowania do Repozytorium Transakcji:
 - za zgłaszanie transakcji do Repozytorium Transakcji: 0,10 zł za transakcję,
 - za utrzymywanie w Repozytorium Transakcji informacji o zawartej transakcji: 0,10 zł od każdej transakcji miesięcznie w przypadku utrzymywania w Repozytorium Transakcji w danym miesiącu przez jakikolwiek okres informacji o transakcji dotyczącej aktywnego (niezakończonego) kontraktu.

Pełna treść Regulaminu KDPW S.A., Regulaminu rozliczeń transakcji KDPW_CCP S.A., Regulaminu Repozytorium Transakcji (Regulamin KDPW_RT) i Regulaminu funkcjonowania systemu rekompensat, a także tabele opłat dostępne są na stronach KDPW S.A. i KDPW_CCP S.A. pod adresami:

- <http://www.kdpw.pl>
- <http://www.kdpwccp.pl>

OPŁATY ZWIĄZANE Z RYNKAMI ZAGRANICZNYMI

Dom Maklerski ponosi koszty działalności związane z usługą wykonywania zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych, które w zależności od rynku i podmiotu pośredniczącego mogą się wahać w przedziale od 0,025% do 0,30% wartości transakcji z minimalnymi wartościami oscylującymi w granicach równowartości od ok. 20,00 zł do ok.180,00 zł. Dodatkowymi kosztami transakcyjnymi są lokalne opłaty i podatki, które są wymagane na niektórych rynkach.

Dom Maklerski ponosi również koszty transferu walut, koszty przyjęcia transferu instrumentów finansowych (wahające się w zależności od rynku od 15 EUR do 60 EUR) oraz koszty przechowywania zdeponowanych instrumentów finansowych – maksymalnie 0,15% w skali roku, powiększane o ewentualne opłaty lokalne, pobierane miesięcznie.

Do wartości transakcji zrealizowanych na rynkach zagranicznych, na których naliczane są podatki transakcyjne, opłaty skarbowe lub inne opłaty, należy doliczyć stosowną opłatę pobieraną najpóźniej w momencie rozliczenia transakcji.

OPŁATY ZWIĄZANE Z UDOSTĘPNIANIEM NOTOWAŃ I DANYCH GIEŁDOWYCH

W związku z dystrybucją danych giełdowych i udostępnianiem Klientom serwisów informacyjnych, Dom Maklerski ponosi na rzecz podmiotów uprawnionych do rozpowszechniania tych danych:

- opłaty dystrybucyjne powiększone o koszty techniczne,
- opłaty za korzystanie z przeglądu notowań za każdego użytkownika, w zależności od zakresu prezentowanych danych:
 - pełny karnet zleceń w czasie rzeczywistym (GPW i NewConnect) – 174,00 zł
 - 5 ofert w czasie rzeczywistym (GPW i NewConnect) – 88,00 zł
 - 1 oferta w czasie rzeczywistym – w zależności od liczby abonentów; opłata jest wyliczana w oparciu o poniższy taryfikator:

1 oferta (GPW)	12,00 zł	od 1 do 1.000 abonentów
	2,00 zł	od 1.001 do 3.000 abonentów
	1,20 zł	od 3.001 do 12.500 abonentów
	0,70 zł	od 12.501 do 25.000 abonentów
	0,30 zł	ponad 25.000 abonentów

1 oferta (NewConnect)	1,20 zł	od 1 do 1.000 abonentów
	0,20 zł	od 1.001 do 3.000 abonentów
	0,12 zł	od 3.001 do 12.500 abonentów
	0,07 zł	od 12.501 do 25.000 abonentów
	0,03 zł	ponad 25.000 abonentów

PRZYJMOWANIE LUB PRZEKAZYWANIE PŁATNOŚCI Z UDZIAŁEM PODMIOTU TRZECIEGO ZA CZYNNOŚCI ZWIĄZANE Z USŁUGAMI MAKLERSKIMI

Dom Maklerski może otrzymywać od swoich partnerów biznesowych, w tym od podmiotów należących do Grupy Pekao i UniCredit, wynagrodzenie wynikające z zawartych umów lub porozumień związanych z działalnością prowadzoną przez Dom Maklerski. Fakt otrzymywania takiego wynagrodzenia pozostaje bez wpływu na działanie w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta.

Umowy i porozumienia zawierane przez Dom Maklerski z podmiotami trzecimi mogą przewidywać przyjmowanie lub przekazywanie opłat, prowizji lub świadczeń niepieniężnych za czynności związane z usługami maklerskimi.

W szczególności, opłaty, prowizje lub świadczenia niepieniężne mogą być przyjmowane lub przekazywane w następujących kategoriach umów i porozumień:

- umowy dotyczące dystrybucji instrumentów finansowych w ramach ofert publicznych i obrotu pierwotnego,
- umowy dotyczące transakcji na rynku wtórnym w ramach nabywania znacznych pakietów akcji spółek publicznych (wezwanie),
- inne umowy i porozumienia dotyczące usług maklerskich zawierające świadczenie pieniężne i niepieniężne od podmiotu trzeciego w postaci:
 - szkoleń pracowników (w tym wyjazdów szkoleniowych),
 - materiałów szkoleniowych, w tym materiałów dotyczących sytuacji rynkowej,
 - aplikacji i systemów informatycznych,
 - materiałów reklamowych i informacyjnych.

Opłaty, prowizje, wynagrodzenia wynikające z umów i porozumień o współpracy lub świadczenia niepieniężne, o których mowa w § 8 ust. 2 pkt 3) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych, przyjmowane lub przekazywane przez Dom Maklerski, są każdorazowo analizowane przez Dom Maklerski pod kątem ich zgodności z ww. rozporządzeniem, w szczególności w zakresie ich wpływu na poprawę jakości usług maklerskich świadczonych na rzecz Klientów, a także w zakresie zgodności ze zobowiązaniem Domu Maklerskiego do działania w sposób rzetelny i profesjonalny oraz zgodnie z najlepiej pojętym interesem Klienta.

Opłaty, prowizje, wynagrodzenia wynikające z umów i porozumień o współpracy lub świadczenia niepieniężne z udziałem podmiotu trzeciego, niezgodne z ww. rozporządzeniem, są klasyfikowane jako niedozwolone i nie są pobierane.

Na pisemne żądanie Klienta, Dom Maklerski przedstawia szczegółowe informacje na temat opłat, prowizji lub świadczeń niepieniężnych z udziałem podmiotu trzeciego za czynności związane z daną usługą maklerską oraz instrumentem finansowym stanowiącym jej przedmiot.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE OPODATKOWANIA

Klienci Domu Maklerskiego, z tytułu uzyskiwania przychodów podlegających opodatkowaniu, zobowiązani są do uiszczania opłat i podatków określonych w obowiązujących przepisach podatkowych.

W przypadku Klientów niebędących osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej, zasady opodatkowania z tytułu uzyskiwanych przychodów są związane z formą organizacyjną podatnika (Klienta) oraz wybraną przez niego metodą opodatkowania. Jedynie w przypadku wybranych Klientów (osób prawnych i jednostek organizacyjnych z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo osób prawnych i jednostek organizacyjnych posiadających rezydencję podatkową poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz podatników CIT posiadających siedzibę w Polsce) oraz niektórych przychodów (np. dywidend, odsetek), Dom Maklerski pełni funkcje płatnika i jest zobowiązany do pobrania podatku, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

W przypadku przychodów z tytułu inwestowania i odpłatnego zbycia oraz realizacji praw z instrumentów finansowych, osoby fizyczne mogą być zobowiązane do zapłaty podatku dochodowego:

- w formie zryczałtowanej, na podstawie m.in. art. 30a ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, która to forma obejmuje w szczególności przychody z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych, z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika, z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, dochodu z tytułu udziału w funduszach kapitałowych,
- w formie liniowej, na podstawie m.in. art. 30b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, która to forma obejmuje w szczególności dochody z tytułu odpłatnego zbycia papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych oraz dochody z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych,
- z wyłączeniem dochodów osiągniętych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, które na podstawie przepisów szczególnych podlegają innym rodzajom opodatkowania.

W obu formach opodatkowania stawka opodatkowania wynosi 19%, z zastrzeżeniem, że stawka ta może być modyfikowana w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych przez Rzeczpospolitą Polską.

W przypadku, gdy wypłata przychodu (dochodu) jest dokonywana za pośrednictwem Domu Maklerskiego, a przepisy podatkowe nie nakładają na Dom Maklerski obowiązków płatnika (pobrania zryczałtowanego podatku dochodowego), funkcje płatnika mogą pełnić osoby trzecie, będące bezpośrednimi wierzycielami z tytułu danego instrumentu finansowego (np. emitenci, fundusze inwestycyjne). W takim przypadku Dom Maklerski nie jest odpowiedzialny za sposób i zasady poboru podatku, a odpowiedzialność za stosowanie przepisów ponosi bezpośredni wierzyciel Klienta, który udziela odrębnej informacji w tym zakresie.

Poza przypadkami, w których przepisy podatkowe nakazują pobieranie zryczałtowanego podatku dochodowego przez Dom Maklerski lub inne podmioty, Klienci Domu Maklerskiego zobowiązani są do samodzielnego wykazania opisanych przychodów (dochodów) oraz podatku w odpowiedniej deklaracji podatkowej i samodzielnego uiszczenia wyliczonego podatku, w wysokości i na zasadach określonych w przepisach podatkowych.

Opodatkowanie zryczałtowanym podatkiem dochodowym oznacza m.in., że ewentualnych dochodów/strat z tego tytułu nie można łączyć z innymi dochodami/stratami z inwestycji kapitałowych.

W przypadku dochodów z tytułu odpłatnego zbycia papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych oraz dochodów z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, Dom Maklerski wystawia swoim Klientom informację PIT-8C, która stanowi dokument pomocny dla prawidłowego wypełnienia rocznej deklaracji podatkowej i obliczenia należnego podatku, z zastrzeżeniem, że dane wskazane w informacji PIT-8C nie są wiążące dla Klienta – Klient może modyfikować dane zawarte w informacji PIT-8C, jeśli posiada on dodatkowe dane o przychodach i kosztach podatkowych lub przyjęta przez niego interpretacja przepisów podatkowych dopuszcza taką możliwość.

Opodatkowaniu podlegają zarówno przychody (dochody) uzyskiwane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i przychody (dochody) pochodzące z terytorium innego państwa, z tym zastrzeżeniem, że przychody (dochody) osiągnięte w walutach obcych, zarówno Dom Maklerski, jak i każdy Klient indywidualnie, mają obowiązek przeliczyć na złote polskie, wg kursów określonych w odrębnych przepisach. Zapłata podatku lub opłaty poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, nie zwalnia Klienta z obowiązku opodatkowania, jeśli obowiązek ten wynika równoległe z odrębnych przepisów obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Klienci mający miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być zobowiązani do rozliczania należnych podatków w kraju rezydencji podatkowej, z zastrzeżeniem, że umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawarte przez Rzeczpospolitą Polską mogą te obowiązki modyfikować, w szczególności w zakresie przychodów (dochodów) osiągniętych przez Klientów Domu Maklerskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pobranie podatku przez Dom Maklerski w ramach obowiązków płatnika, nie wyłącza opodatkowania należnego wg jurysdykcji krajów innych niż Rzeczpospolita Polska.

Stosowanie szczególnych przywilejów podatkowych, wynikających z rezydencji podatkowej Klienta poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest możliwe na podstawie aktualnego certyfikatu rezydencji podatkowej, w formie opisanej w odrębnych regulacjach Domu Maklerskiego i przepisach podatkowych.

Dom Maklerski informuje swoich Klientów o szczegółowych zasadach opodatkowania (m.in. może Podać Do Wiadomości Klientów informacje dotyczące przyjętego w DM podejścia do wybranych kwestii podatkowych), jednak nie jest uprawniony do wykonywania czynności doradztwa podatkowego. Wszelkie wątpliwości wynikające z powyższej informacji oraz dotyczące szczegółowych przepisów prawa Klient powinien wyjaśniać w porozumieniu z doradcą podatkowym, właściwym organem podatkowym lub innym uprawnionym podmiotem.

V. PODSTAWOWE ZASADY ROZPATRYWANIA SKARG

1. Skargi (reklamacje) dotyczące świadczenia usług przez DM, Klient powinien złożyć niezwłocznie od powzięcia informacji o fakcie niewykonania lub nienależytego wykonania czynności, której skarga dotyczy, co ułatwi i przyspieszy rzetelne jej rozpatrzenie.
2. Skargi mogą być składane
 - 1) w formie pisemnej – osobiście, w PUM albo przesyłką pocztową,
 - 2) ustnie – osobiście do protokołu podczas wizyty w PUM,
 - 3) telefonicznie,
 - 4) za pośrednictwem Systemu (poczty wewnętrznej), pod warunkiem posiadania przez Klienta dostępu do Systemu.
3. Dane adresowe DM oraz PUM a także numery telefonów, pod którymi można składać skargi są dostępne na stronie internetowej DM www.dm.pekao.com.pl oraz w PUM.
4. DM rozpatruje zgłoszone skargi niezwłocznie po ich wpływie i udziela odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających udzielenie odpowiedzi w terminie określonym w ust. 4, DM przekazuje Klientowi wyjaśnienia przyczyn opóźnienia, informacje o okolicznościach, które muszą zostać ustalone oraz o przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi. Termin ten nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania skargi.
6. Na życzenie Klienta, w przypadku skargi przestanej przesyłką pocztową, DM potwierdza wpływ skargi listownie.
7. Klient powinien dołączyć do skargi kopie dokumentów (np. dyspozycji), których skarga dotyczy oraz powinien udzielić DM wszelkich informacji dotyczących zgłaszanych żądań niezbędnych do wyjaśnienia skargi.
8. W każdym momencie, przed udzieleniem odpowiedzi na złożoną skargę, DM i Klient, w drodze negocjacji mogą zakończyć spór w formie pisemnej ugody.
9. Z zastrzeżeniem ust. 10, DM udziela odpowiedzi na skargi w formie pisemnej na adres do korespondencji.
10. Jeśli w treści skargi wnioskowano o udzielenie odpowiedzi za pośrednictwem Systemu (poczty wewnętrznej), DM udziela odpowiedzi w tej formie.
11. W przypadku nieuwzględnienia skargi lub rozpatrzenia skargi niezgodnie z żądaniem Klienta, Klient może złożyć odwołanie od decyzji DM w terminie 30 dni od dnia otrzymania odpowiedzi na złożoną skargę, przesyłając do DM stosowne pismo..
12. Odpowiedź DM na odwołanie Klienta kończy proces rozpatrywania reklamacji przez DM .
13. Niezależnie od postępowania skargowego, w przypadku sporu z DM, Klient może:
 - 1) zwrócić się o pomoc do miejskich lub powiatowych rzeczników konsumentów. Organem nadzoru właściwym w sprawach z zakresu ochrony konsumentów jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
 - 2) wnieść skargę na DM do organu nadzoru, którym jest Komisja Nadzoru Finansowego,

- 3) przedstawić DM propozycję zawarcia pisemnej umowy w sprawie poddania sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego (zapisu na sąd polubowny) przy Komisji Nadzoru Finansowego,
 - 4) wnieść powództwo do właściwego sądu powszechnego.
14. W przypadku, gdy Klient nie zgadza się z decyzją DM wynikającą z rozpatrzenia skargi, Klient ma prawo zwrócić się do Rzecznika Finansowego o rozpatrzenie jego sprawy.
 15. Klientowi będącemu konsumentem przysługuje prawo pozasądowego rozstrzygnięcia sporów wynikłych na tle stosowania umowy poprzez wszczęcie postępowania przed Arbitrem Bankowym, z zastrzeżeniem, że przedmiotem postępowania mogą być wyłącznie spory w zakresie roszczeń pieniężnych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez Bank czynności bankowych lub innych, których wartość przedmiotu sporu nie jest wyższa niż kwota 8.000 zł. Do wniosku kierowanego do Arbitra Bankowego należy dołączyć dokument potwierdzający zakończenie procesu reklamacyjnego w DM lub oświadczenie o nieotrzymaniu z DM odpowiedzi na reklamację. Procedurę postępowania przed Arbitrem Bankowych określa Regulamin Bankowego Arbitrażu Konsumentckiego dostępny na stronie internetowej Związku Banków Polskich (www.zbp.pl).
DM podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

VI. KONFLIKT INTERESÓW

Przez konflikt interesów rozumie się znane Domowi Maklerskiemu okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Domu Maklerskiego, innych podmiotów z Grupy UniCredit, osoby powiązanej z Domem Maklerskim i obowiązkiem działania przez Dom Maklerski w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta, jak również znane Domowi Maklerskiemu okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami kilku Klientów Domu Maklerskiego.

Konflikt interesów może wystąpić nawet mimo braku nieetycznego lub nieprawidłowego działania, jeśli wywoła wrażenie nieprawidłowości, które może podważyć zaufanie do Domu Maklerskiego, innych podmiotów Grupy UniCredit lub do osoby pozostającej w konflikcie.

Dom Maklerski w swojej działalności zawsze kieruje się zasadą unikania konfliktów interesów ze swoimi Klientami i partnerami oraz zasadą działania w sposób rzetelny i profesjonalny, zgodny z zasadami uczciwego obrotu oraz zgodnie z najlepiej pojętymi interesami Klientów.

Realizując tę zasadę, Dom Maklerski stosuje w swojej działalności następujące regulacje: Regulamin Zarządzania Konfliktem Interesów w Domu Maklerskim Pekao, Regulamin kontroli przepływu i uniemożliwienia wykorzystywania informacji poufnych i przestrzegania tajemnicy zawodowej w Domu Maklerskim Pekao oraz Regulamin inwestowania w instrumenty finansowe przez osoby powiązane z Domem Maklerskim Pekao. Stosowanie ww. regulacji wewnętrznych oraz organizacja wewnętrzna Domu Maklerskiego zapewniają, że w przypadku powstania konfliktu interesów związanych ze świadczeniem przez Dom Maklerski danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta, nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta oraz zapewniają unikanie konfliktów interesów m.in. w sytuacji, w której Dom Maklerski pośredniczy w zawieraniu przez Klientów transakcji dotyczących instrumentów finansowych i jednocześnie świadczy usługi dotyczące tych instrumentów finansowych na rynku pierwotnym (np. członkowskie konsorcjum) i wtórnym (np. sponsor emisji, podmiot pośredniczący przy wezwaniu) lub świadczy usługi doradcze emitentowi tych instrumentów finansowych.

Dom Maklerski, przed zawarciem umowy o świadczenie danej usługi maklerskiej, informuje Klienta pisemnie (lub w inny uzgodniony z Klientem sposób gwarantujący otrzymanie informacji przez Klienta i przechowywanie jej w stanie niezmienionym przez okres, w którym Klient powinien mieć do niej dostęp) o istniejących konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz tego Klienta, o ile organizacja oraz regulacje wewnętrzne Domu Maklerskiego nie zapewniają, że w przypadku powstania konfliktu nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta. Informacja ta zawiera dane pozwalające Klientowi na podjęcie świadomej decyzji, co do zawarcia umowy o świadczenie usług maklerskich przez Dom Maklerski oraz obejmuje jedynie stwierdzenie faktu istnienia konfliktu

interesów i z uwagi na konieczność przestrzegania przez Dom Maklerski tajemnicy zawodowej i informacji poufnej nie zawiera wskazania treści konfliktu interesów. Umowa o świadczenie danej usługi może zostać zawarta wyłącznie pod warunkiem, że Klient potwierdzi otrzymanie powyższej informacji oraz wyraźnie potwierdzi wolę zawarcia umowy z Domem Maklerskim o świadczenie danej usługi maklerskiej.

W przypadku powstania konfliktu interesów po zawarciu z Klientem umowy o świadczenie usługi maklerskiej, Dom Maklerski poinformuje Klienta o konflikcie interesów niezwłocznie po jego stwierdzeniu z uwzględnieniem powyższych warunków oraz powstrzyma się od świadczenia danej usługi maklerskiej do czasu otrzymania wyraźnego oświadczenia Klienta o kontynuacji lub rozwiązaniu umowy.

Dbając o najlepszy interes Klienta, Dom Maklerski zarządza negatywnymi skutkami dla każdego ze zidentyfikowanych konfliktów interesów poprzez wprowadzenie skutecznych środków zapobiegawczych. Dom Maklerski po zawarciu z Klientem umowy o świadczenie usług maklerskich, każdorazowo weryfikuje czy zachodzi konflikt interesów oraz czy zostały zastosowane odpowiednie środki zapobiegawcze, a w przypadku ich braku, informuje Klienta o możliwym konflikcie interesów.

Dom Maklerski stosuje następujące środki zarządzania konfliktami interesów:

- chińskie mury – Dom Maklerski wprowadza fizyczne i organizacyjne oddzielenie komórek dedykowanych do wykonywania przez DM działalności w ramach świadczonych usług, które mogą być ze sobą w konflikcie. Organizacyjne wydzielenie komórek zapewnia ponadto oddzielny nadzór i kontrolę nad osobami świadczącymi usługi na rzecz Klientów, reprezentujące sprzeczne interesy wobec siebie,
- bariery informacyjne – w Domu Maklerskim obowiązuje kontrola, niezależny nadzór, a w uzasadnionych przypadkach zakaz przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi i osobami powiązаныmi, gdy przepływ informacji może naruszyć interesy jednego lub więcej Klientów,
- rozdział funkcji – Dom Maklerski wprowadza środki organizacyjne gwarantujące rozdział kompetencji osób zaangażowanych w ramach działalności prowadzonej przez DM, jeżeli takie zaangażowanie może negatywnie wpływać na efektywność zarządzania konfliktami interesów,
- niezależność wynagrodzeń – Dom Maklerski nie stosuje bezpośrednich zależności pomiędzy wynagrodzeniami osób zaangażowanych w świadczenie usług dla Klientów, a celami biznesowymi innych komórek organizacyjnych DM będących w potencjalnym konflikcie interesów ze świadczoną usługą,
- normy etyczne i kontrola negatywnego wpływu – Dom Maklerski dba o stosowanie norm etycznych przez osoby zaangażowane w świadczenie usług w ramach działalności prowadzonej przez DM oraz podnosi świadomość osób zaangażowanych poprzez organizowanie szkoleń z zakresu zarządzania konfliktem interesów,
- ujawnienie potencjalnego konfliktu interesów – w przypadku, gdy Dom Maklerski stwierdzi, że nie istnieją żadne skuteczne środki zapobiegające wystąpieniu potencjalnego konfliktu interesów, Dom Maklerski informuje Klienta o takiej sytuacji poprzez ujawnienie konfliktu przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich lub przed świadczeniem danej usługi. W takim przypadku umowa o świadczenie usług maklerskich może zostać zawarta pod warunkiem uzyskania od Klienta potwierdzenia otrzymania informacji oraz wyraźnego potwierdzenia woli zawarcia umowy dotyczącej świadczenia danej usługi,
- odmowa działania – w sytuacjach szczególnych, jeżeli Dom Maklerski stwierdzi, że konflikt interesów może w znacznym stopniu naruszać interes Klienta, Dom Maklerski może odmówić świadczenia usługi podając przyczyny takiej odmowy. Kontynuowanie świadczenia usługi dla Klienta w takiej sytuacji będzie możliwe wyłącznie w przypadku otrzymania od Klienta zgody wyrażonej na piśmie. Informacja przekazywana Klientowi obejmuje jedynie stwierdzenie faktu i źródła konfliktu.

Na żądanie Klienta mogą zostać przekazane Klientowi, przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej Domu Maklerskiego, szczegółowe informacje dotyczące zasad postępowania Domu Maklerskiego w przypadku powstania konfliktu interesów, określone w Regulaminie Zarządzania Konfliktem Interesów w Domu Maklerskim Pekao.

VII. POLITYKA WYKONYWANIA ZLECEŃ ORAZ DZIAŁANIA W NAJLEPIEJ POJĘTYM INTERESIE KLIENTA W DOMU MAKLERSKIM PEKAO

1. Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta w Domu Maklerskim Pekao, zwana dalej Polityką, określa zasady realizacji zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, zdefiniowane w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2. ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych.
2. Postanowienia Polityki stosuje się do Klientów detalicznych i Klientów profesjonalnych, na rzecz których świadczony są usługi maklerskie w zakresie realizacji zleceń na instrumentach finansowych. Postanowień Polityki nie stosuje się wobec Uprawnionych kontrahentów.
3. Dom Maklerski Pekao, zwany dalej DM, prowadzi działalność w zakresie wykonywania zleceń Klientów w sposób zapewniający niezwłoczne, uczciwe i należyte wykonanie zleceń Klientów, zgodnie z najlepiej pojętym interesem Klienta.
4. DM wykonuje zlecenia Klientów niezwłocznie po ich przyjęciu, w kolejności ich przyjmowania, chyba że co innego wynika z warunków wykonania zlecenia określonych przez Klienta, charakteru zlecenia, panujących warunków rynkowych lub jeśli taka kolejność byłaby sprzeczna z interesem Klienta.
5. DM wykonując zlecenie Klienta w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta, uwzględnia następujące kryteria uszeregowane według istotności:
 - cenę instrumentu finansowego, po jakiej może być wykonane zlecenie,
 - koszty związane z wykonaniem zlecenia,
 - czas zawarcia transakcji,
 - prawdopodobieństwo wykonania zlecenia i jego rozliczenia,
 - wielkość zlecenia,
 - inne aspekty mające istotny wpływ na wykonanie zlecenia.
6. DM niezwłocznie informuje Klienta o wszelkich istotnych okolicznościach uniemożliwiających właściwe wykonanie zlecenia złożonego przez Klienta.
7. DM nie łączy zleceń Klientów ze zleceniami innych Klientów, chyba że Klient w umowie zawartej z DM lub składając zlecenie zgodził się na łączenie zleceń. Wówczas ma zastosowanie Polityka alokacji zleceń Podana Do Wiadomości Klientów.
8. DM, z zastrzeżeniem pkt 11-14, realizuje zlecenia dotyczące instrumentów finansowych bezpośrednio wykorzystując następujące miejsca wykonania:
 - regulowany rynek giełdowy prowadzony przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
 - regulowany rynek pozagiełdowy prowadzony przez BondSpot S.A.,
 - alternatywny system obrotu NewConnect organizowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
 - alternatywny system obrotu Catalyst organizowany przez BondSpot S.A.,
 - alternatywny system obrotu Catalyst organizowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
9. Na zasadach określonych w Regulaminie świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao, DM może realizować zlecenia pomiędzy Klientami poza obrotem zorganizowanym.
10. Zlecenia do dyspozycji maklera wykonywane są przez DM zgodnie z zasadami obrotu obowiązującymi na rynku, mając na uwadze najlepiej pojęty interes Klienta.
11. Zlecenia nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych notowanych na zagranicznych rynkach zorganizowanych, których DM nie jest członkiem, są wykonywane w poszczególnych miejscach wykonania za pośrednictwem podmiotów, z którymi DM zawarł umowę w zakresie nabywania lub zbywania zagranicznych instrumentów finansowych na rzecz Klienta, i które zapewniają profesjonalne standardy w zakresie

niezwłocznej i uczciwej realizacji zleceń zgodnie z przepisami prawa. Lista podmiotów, o których mowa wyżej oraz miejsc wykonywania zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych jest określona i Podana Do Wiadomości Klientów.

12. Miejszem wykonania przez DM zleceń dotyczących strukturyzowanych certyfikatów depozytowych, które nie mogą zostać wykonane na rynkach omówionych w pkt 8, 9 i 11 Polityki, jest Emitent. Lista Emitentów, za pośrednictwem których DM wykonuje zlecenia nabycia lub zbycia strukturyzowanych certyfikatów depozytowych jest Podana Do Wiadomości Klientów.
13. Miejszem wykonania przez DM zleceń dotyczących euroobligacji i bonów skarbowych jest rynek międzybankowy. Lista podmiotów, za pośrednictwem których DM wykonuje zlecenia Klienta, o których mowa powyżej, Podana jest Do Wiadomości Klientów.
14. Miejszem wykonania przez DM zleceń dotyczących obligacji, które nie mogą zostać wykonane na rynkach o których mowa w pkt 8 i 9 Polityki, jest rynek międzybankowy. Lista podmiotów za pośrednictwem których DM wykonuje zlecenia Klienta, o których mowa powyżej, jest Podana Do Wiadomości Klientów.
15. Szczegółowe określenie przez Klienta warunków, na jakich nastąpić ma wykonanie zlecenia, może uniemożliwić DM podjęcie działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w zakresie wyznaczonym tymi szczegółowymi warunkami.
16. DM przedstawia Klientowi Politykę przed podpisaniem z Klientem umowy o świadczenie usług maklerskich.
17. Polityka przedstawiana jest, jako część Pakietu Informacyjnego. Polityka jest zamieszczona na stronach internetowych DM.
18. DM dokonuje okresowych przeglądów Polityki nie rzadziej niż raz na rok. Przegląd dokonywany jest każdorazowo, gdy zaistnieją okoliczności, które mogą wpłynąć na możliwość uzyskiwania najlepszego wyniku dla Klienta, w zakresie wykonywania zleceń i działania na warunkach najbardziej korzystnych dla Klienta. Klienci zostaną poinformowani o istotnych zmianach w Polityce w sposób zgodny z przepisami prawa i Umową świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej.
19. Złożenie przez Klienta zlecenia po uprzednim przedstawieniu mu przez DM informacji na temat Polityki, uznaje się za zgodę Klienta na treść Polityki.

VIII. POLITYKA KLASYFIKACJI I REKLASYFIKACJI KLIENTA W DOMU MAKLERSKIM PEKAO

CEL POLITYKI KLASYFIKACJI

W związku z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz banków powierniczych, Dom Maklerski wprowadził Politykę klasyfikacji i reklasyfikacji Klienta w Domu Maklerskim Pekao, której celem jest zdefiniowanie sposobów klasyfikowania i reklasyfikacji Klientów w zakresie świadczonych na ich rzecz usług maklerskich.

OGÓLNE ZASADY KLASYFIKACJI KLIENTÓW

Klientom DM, na rzecz których są świadczone usługi maklerskie, przypisywane są następujące kategorie:

- Klient detaliczny,
- Klient profesjonalny,
- Uprawniony kontrahent.

KLASYFIKACJA KLIENTÓW

DM przeprowadza klasyfikację Klientów przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich.

Jako **Klienci profesjonalni** mogą zostać zaklasyfikowani Klienci będący:

- 1) bankiem,
- 2) firmą inwestycyjną,
- 3) zakładem ubezpieczeń,
- 4) funduszem inwestycyjnym lub towarzystwem funduszy inwestycyjnych w rozumieniu Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych,
- 5) funduszem emerytalnym lub towarzystwem emerytalnym w rozumieniu Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- 6) towarowym domem maklerskim,
- 7) podmiotem zawierającym, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, na własny rachunek, transakcje na rynkach kontraktów terminowych, opcji lub innych instrumentów pochodnych albo na rynkach pieniężnych wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji zajętych na tych rynkach, lub działającym w tym celu na rachunek innych członków takich rynków, o ile odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań wynikających z tych transakcji ponoszą uczestnicy rozliczający tych rynków,
- 8) inną niż wskazana w pkt 1 – 7 instytucją finansową,
- 9) inwestorem instytucjonalnym, innym niż wskazani powyżej, prowadzącym regulowaną działalność na rynku finansowym,
- 10) podmiotem prowadzącym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działalność równoważną do działalności prowadzonej przez podmioty wskazane powyżej,
- 11) przedsiębiorcą spełniającym co najmniej dwa z poniższych wymogów, przy czym równowartość kwot wskazanych w euro jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro ustalonego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia przez danego przedsiębiorcę sprawozdania finansowego:
 - a) suma bilansowa tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 20 000 000 EUR,
 - b) osiągnięta przez tego przedsiębiorcę wartość przychodów ze sprzedaży wynosi co najmniej 40 000 000 EUR,
 - c) kapitał własny lub fundusz własny tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 2 000 000 EUR,
- 12) jednostką administracji rządowej lub samorządowej, organem publicznym, który zarządza długiem publicznym, bankiem centralnym, Bankiem Światowym, Międzynarodowym Funduszem Walutowym, Europejskim Bankiem Centralnym, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym lub inną organizacją międzynarodową pełniącą podobne funkcje,
- 13) innym inwestorem instytucjonalnym, którego głównym przedmiotem działalności jest inwestowanie w instrumenty finansowe, w tym podmiotem zajmującym się sekurytyzacją aktywów lub zawieraniem innego rodzaju transakcji finansowych,
- 14) podmiotem innym niż wskazane powyżej, który na swój wniosek został przez DM uznany za Klienta profesjonalnego.

Do kategorii **Uprawniony kontrahent** DM zalicza Klientów profesjonalnych, o których mowa w pkt 1 – 10 oraz 12 – 13 powyżej, z którymi DM zawiera transakcje lub którzy pośredniczą przy zawieraniu transakcji w ramach świadczenia usługi wykonywania zleceń.

DM może zaliczyć do kategorii Uprawnionych kontrahentów Klienta profesjonalnego, o którym mowa w pkt 11 powyżej lub jednostkę administracji samorządowej, wyłącznie pod warunkiem udzielenia przez te podmioty zgody na piśmie.

Do kategorii **Klient detaliczny** DM zalicza Klientów będących osobami fizycznymi oraz przedsiębiorców niespełniających kryteriów, o których mowa w pkt 11 powyżej. DM może również przyznać kategorię Klienta detalicznego pozostałym Klientom, o których mowa w pkt 1-14 powyżej.

Przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich, DM informuje Klienta o przyznanej kategorii, poziomie ochrony danej kategorii Klientów oraz możliwości wystąpienia z wnioskiem o reklasyfikację.

REKLASYFIKACJA KLIENTÓW

Nadana Klientowi kategoria może być zmieniona w wyniku:

- wystąpienia Klienta z wnioskiem o zmianę kategorii,

- otrzymania przez DM informacji o zmianach danych, które mają wpływ na możliwość reklasyfikacji Klienta,
- zmiany kategorii przez DM w następstwie cyklicznej weryfikacji klasyfikacji Klientów.

Klient ma możliwość przedstawienia żądania zmiany kategorii przyznanej mu przez DM. Żądania należy składać w Punktach Usług Maklerskich.

Zmiana kategorii Klienta dotyczy wszystkich usług maklerskich oraz transakcji na instrumentach finansowych w ramach usług maklerskich świadczonych przez DM. W przypadku przedstawienia żądania zmiany kategorii, która skutkuje podwyższeniem poziomu ochrony, tj. zmianą kategorii z Klienta profesjonalnego na Klienta detalicznego lub z Uprawnionego kontrahenta na Klienta profesjonalnego albo Klienta detalicznego, zmiana następuje po pozytywnym rozpatrzeniu przez DM przedmiotowego wniosku.

W przypadku, gdy Klient detaliczny występuje z wnioskiem o przyznanie mu kategorii Klienta profesjonalnego, zobowiązany jest do oświadczenia, czy spełnia minimum dwa z poniższych kryteriów:

- Klient zawierał transakcje – odrębnie w zakresie wszystkich dostępnych instrumentów finansowych w ramach świadczonych mu przez DM usług maklerskich – o wartości stanowiącej co najmniej równowartość w złotych 50 000 EUR każda, na odpowiednim rynku, ze średnią częstotliwością co najmniej 10 transakcji na kwartał w ciągu czterech ostatnich kwartałów,
- wartość portfela instrumentów finansowych Klienta (łącznie ze środkami pieniężnymi wchodzącymi w jego skład) wynosi co najmniej równowartość w złotych 500 000 EUR,
- Klient pracuje lub pracował w sektorze finansowym przez co najmniej rok na stanowisku, wymagającym wiedzy zawodowej dotyczącej transakcji w zakresie instrumentów finansowych lub usług maklerskich, które miałyby być świadczone przez DM na jego rzecz na podstawie zawieranej umowy.

DM może uzależnić rozpatrzenie wniosku o przyznanie kategorii Klienta profesjonalnego od terminu dostarczenia do DM dokumentów potwierdzających spełnianie kryteriów określonych powyżej.

Warunkiem pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie Klientowi detalicznemu kategorii Klienta profesjonalnego jest złożenie pisemnego oświadczenia o znajomości zasad traktowania przez firmę inwestycyjną Klientów profesjonalnych i o skutkach traktowania go jak Klienta profesjonalnego.

Każdorazowo, po rozpatrzeniu wniosku o zmianę przypisaną Klientowi kategorii, DM powiadamia Klienta o swojej decyzji w formie pisemnej.

W przypadku uwzględnienia wniosku Klienta, DM informuje o poziomie ochrony przyznawanej przez DM dla danej kategorii Klientów załączając do pisemnej decyzji kopię niniejszej Polityki klasyfikacji ze wskazaniem fragmentu, który ma zastosowanie do Klienta.

Klient zobowiązany jest do przekazywania DM informacji o zmianie danych, które mają wpływ na możliwość traktowania Klienta jako Klienta profesjonalnego albo Uprawnionego kontrahenta.

OCHRONA KLIENTÓW DETALICZNYCH

Klient detaliczny objęty jest najwyższym poziomem ochrony w zakresie świadczonych przez DM usług maklerskich. Stosowane przez DM wobec Klienta detalicznego środki wykonawcze obejmują:

- informowanie Klienta o metodach zarządzania konfliktami interesów oraz informowanie przy użyciu trwałego nośnika o istniejących konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta,
- dostarczanie wyczerpujących (rzetelnych, niebudzących wątpliwości i niewprowadzających w błąd) informacji o:
 - Domu Maklerskim,
 - usługach maklerskich świadczonych na rzecz Klientów,
 - kosztach i opłatach związanych ze świadczeniem usług maklerskich, pobieranych na podstawie Taryfy prowizji i opłat,
 - instrumentach finansowych oferowanych w ramach świadczonych usług maklerskich wraz z ryzykami powiązanymi z tymi instrumentami lub usługami maklerskimi,

- przeprowadzanie oceny wiedzy i doświadczenia Klienta w odniesieniu do:
- usług maklerskich, które mają być świadczone na rzecz Klienta lub
- inwestowania w instrumenty finansowe w ramach świadczonych przez DM usług maklerskich,
- stosowanie obowiązujących w DM zasad postępowania przy przyjmowaniu i przekazywaniu korzyści finansowych i niepieniężnych przez DM,
- doręczenie Polityki wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta w przypadku, gdy ma ona zastosowanie do usług maklerskich świadczonych Klientowi.

OCHRONA KLIENTÓW PROFESJONALNYCH

Klient profesjonalny jest objęty niższym poziomem ochrony niż Klient detaliczny. Stosowane przez DM wobec Klienta profesjonalnego środki wykonawcze obejmują:

- informowanie Klienta o metodach zarządzania konfliktami interesów oraz informowanie przy użyciu trwałego nośnika o istniejących konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta,
- dostarczanie wyczerpujących (rzetelnych, niebudzących wątpliwości i niewprowadzających w błąd) informacji o:
 - Domu Maklerskim,
 - usługach maklerskich świadczonych na rzecz Klientów,
 - kosztach i opłatach związanych ze świadczeniem usług maklerskich, pobieranych na podstawie Taryfy prowizji i opłat,
 - instrumentach finansowych oferowanych w ramach świadczonej usługi maklerskiej wraz z ryzykami powiązanymi z tymi instrumentami lub usługami maklerskimi,
- przeprowadzenie na prośbę Klienta oceny wiedzy i doświadczenia Klienta:
 - w odniesieniu do usług maklerskich, które mają być świadczone na rzecz Klienta lub
 - w zakresie inwestowania w instrumenty finansowe w ramach świadczonych przez DM usług maklerskich,
 - stosowanie obowiązujących w DM zasad postępowania przy przyjmowaniu i przekazywaniu korzyści finansowych i niepieniężnych przez DM,
 - doręczenie Polityki wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta w przypadku, gdy ma ona zastosowanie do usług maklerskich świadczonych Klientowi.

OCHRONA UPRAWNIONYCH KONTRAHENTÓW

Uprawniony Kontrahent to podmiot z kategorii Klienta profesjonalnego z którym DM, w ramach wykonywanej działalności maklerskiej współpracuje w celu świadczenia usługi wykonywania zleceń, zawiera transakcje lub dla którego pośredniczy w ich zawieraniu. Uprawniony Kontrahent korzysta z najniższego poziomu ochrony.

DM informuje Uprawnionego kontrahenta o metodach zarządzania konfliktami interesów oraz, przy użyciu trwałego nośnika, informuje o istniejących konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta.

INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

Na mocy Regulaminu świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski Pekao, na podstawie, którego świadczone są poszczególne usługi maklerskie, DM może traktować wszystkich Klientów w sposób jednolity jako Klientów detalicznych i z uwagi na powyższe stosować identyczne środki ochrony dla wszystkich Klientów.

DM, przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich, przekazuje Klientowi niniejszą Politykę klasyfikacji i reklasyfikacji Klienta w Domu Maklerskim Pekao.

DM dokonuje corocznych przeglądów Polityki klasyfikacji i reklasyfikacji Klienta w Domu Maklerskim Pekao. Aktualna wersja Polityki klasyfikacji i reklasyfikacji Klienta w Domu Maklerskim Pekao dostępna jest na stronie internetowej DM www.dm.pekao.com.pl

5-31-8834/3
styczeń 2016 r.

www.dm.pekao.com.pl
800 105 800 (połączenie bezpłatne)

Bank Pekao

Dom Maklerski